

Brassói Lapok

Ára 5 (e) Csülörlők Főszerkesztő 260. szám XXXVII évtőlva Ara 5 lej
1931 * november 12 Szele Béla dr.

VIKTORIA
ÉS A
HUSZAR
VEREBES ERNŐ-vel
A BRASSÓI
Modern Mozgóban
A vidékiek is nézzék meg
e filmet!

Jmri Kell róla

hogy a népakarat megcsufolása terén nem könnyű dolog az utóbbi időben új rekordot állítani, a jugoszláv rendszer azonban ennek ellenére felülmulta az eddigi teljesítményeket.

A modern detszlán abszolutizmus, két hónappal ezelőtt rájött, hogy mégiscsak jobb volna, ha újra ugynevezett alkotmányos jelmezbe öltöznék. S megjelent a felülről oktrojált „alkotmány”, amely feltámasztotta külső formájában a szkupstínát, a sajátos szerb képviselőházat, porhintésül a külföld szemébe a másfél évvel ezelőtti széttaposott parlamentárizmust.

Az új választójogi törvény eredetileg „szabadelvűbbnek” tetszett, mint az olasz fasizmusé. Első gyakorlati alkalmazása azonban kimutatta, hogy korántsem demokratikusabb annál igazi lényegében. Azzal a rendelkezésével, miszerint a „parlament” választásokon csak olyan párt vehet részt, amely az ország valamennyi választó-kerületében jelöl, mégpedig úgy, hogy jelölőlistáját legalább hatvan választó aláírásával terjeszti be, a kormánypárt, Zsifkovics állampártja, már eleve biztosította a maga számára a fellépés monopóliumát. kizárólagosságát.

Miután így lehetetlenné tette minden választási konkurrencia érvényesülését, a kormánypárt egyedül maradt a porondon. Kézében az egész közigazgatási gépezettel, minden kerületben játszó felhajtó a megkivánt hatvan hatvan jelölőt. Nyugodtan nézhetett a választások elébe, amelyeket az ellenzéki, diktatúra-ellenes közvélemény — amint erről véres összeütközések hírei tanuskodtak — rögtön a „kampány” elejétől fogva bojkolt. Mert hiszen — akár Olaszországban, sőt még kevésbé — csak a kormánypárt különböző jelöltjei között választhatott az istenadta nép. helyesebben csupán az a része, amelyet választójogi „reform” szavazójoggal ajándékozott meg.

Jugoszlávia népe illetéknéppen csak azáltal választhatott, hogy szavazott, vagy nem szavazott. A hivatalos belgrádi jelentések — más pedig a cenzura miatt nincs is — a Zsifkovics-féle állampárt hatalmas győzelméről számolnak be. Az egyedüli kormánylistára, illetőleg a kormánypárt különböző jelöltjeire állítólag 70, sőt az ország egyes kerületeiben 80—90 százaléka szavazott a választójog-sultaknak, ami valóban óriási siker volna, ha nem volna alapos indok a kétkedésre. Mert ugyan ki ellenőrizte a leadott szavazatok összeszámolását a kormánypárt emberein kívül? Az adott kör-mények között tetszésszerűt házszámokat is közölhet a félhivatalos Ápa-la-ügynökség; ellenzék és ellenzéki kontrol nem volt, mert nem lehetett, az urnák tájkán sem.

Tulajdonképpen sohasem fog kiderülni, vajon valóban mekkora hányada foglalt állást Jugoszlávia népeinek az alkotmányos jelmezbe öltözött diktatúra ellen azzal, hogy nem szavazott, hogy osztotta az elnyomott ellenzéki pártok passzív rezisztenciáját. S hogy mekkora tömegek szavaztak kényszerből, meggyőződésük ellenére? Teljesen egyoldalú választás volt ez, ha ugyan egyáltalában választásnak lehet nevezni a népakarat megnyilvánításának ezt a szomorú paródiát.

Iskola Alapítvány

Kina formálisan is hadat üzent Japánnak

London, november 10
A mandzsuri hadszíntéren ma döntő jelentőségű fordulat történt, mert Maa-Csang-Szan tábornok formálisan is hadat üzent a japánoknak és a japán állásokat heves bombatűz alá vette.

Ismeretes, hogy a japán csapatok a kínai hadseregéből elbocsátott 3000 katonára zavargása miatt ágyútűz alá fogták Tiencsin város kínai negyedét. Pekingben a tiencsini események olyan nagy izgalmat váltottak ki, hogy a statáriumot azonnal kihirdették. A város ostromában több ezer kínai meghalt.

A tiencsini események miatt nagy az izgalom Amerikában is. A washingtoni kormány utasította 40 egységből álló keleti flottáját, hogy azonnal induljon Tiencsin felé, és szükség esetén mindent kövessen el az ott élő 400 amerikai állampolgár biztonsága érdekében.

A legutolsó jelentések szerint Kina újból a Népszövetséghez fordult és 4000 főnyi nemzetközi rendőrséget kért a keletkínai vasutvonal biztosítására.

Megoldódott a nemzeti-parasztpárt elnökválsága:

Mihalache lesz Maniu utóda

Bukarest, november 10
Az Adeverul értesülése szerint a nemzeti-parasztpárt elnökválsága a közel jövőben megoldódik.

Mihalache ugyanis, aki eddig tiltakozott a jelölése ellen, most bejelentette, hogy hajlandó elfogadni az elnöki széket, mert a párt belső fegyelmének

megbomlása halaszthatatlanul szükségessé teszi, hogy az elnöki tisztséget betöltsék.

Mihalache azokra az inkább nevetséges, mint komoly afférokra gondol, amelyeknek következtében az elmúlt hetekben a nemzeti parasztpártiak tömegesen vıtvak párbajt.

U abb viharos jelenetek voltak a magyar képviselőházban

Bethlen István volt miniszterelnök megjelent a parlament ülésén

Budapest, november 10
A magyar képviselőház ma délelőtti ülésén ismét viharos jelenetek között folytatták a népszövetség pénzügyi bizottságának, továbbá a harminchármas és a hatos bizottságok jelentéseinek vitáját.

A Ház ülésén megjelent Bethlen István gróf volt miniszterelnök is, akit a szociáldemokrata képviselők heves tüntetéssel fogadtak.

Bocu Sever volt tartományi főnököt csempészésért újból megbírságolták

1 millió 700 ezer lej az újabb vámbírság

Arad, november 10.
Bocu Sever volt tartományi igazgatót a második csempészési vádból kifolyólag is elmarasztalta az aradi törvényszék.

A nemzeti parasztpárti kormány életének az utolsó időszakában történt, hogy a tartományi kormányzó 3 vagon értékes butort és két bála szövetet hozatott be külföldről. Semmi szándéka nem volt a vámolás elkerülésére, amit mutat az is, hogy kérés nyújtott be a soronküvili, kiméletes vámolás megejtésére, mert attól tartott, hogy a rendes vámeljárással a rendkívül finom butorokat megsérthetik. A vámolást a benyújtott kérés nyomán meg is ejtették s összesen 180 ezer lejjel terhelték meg Bocu Severt. A tartományi kormányzó ezt az összeget tulajmagasnak tartotta s felebbezett a pénzügyminisztériumba, ahol jelentős csökkentést eszközöltek.

Igen ám, de közben hirtelen megbukott a nemzeti parasztpárti kormány s az új kormány új emberei nem fogadták el Bocu Severtől a leszállított vámossszeget, mert szerintük úgy az elvámolás, mint a vámossszeg csökkentése szabálytalanul történt. Így indult meg a második csempészési eljárás Bocu Sever ellen.

A kivetett bírság 1 millió 700 ezer lejre rugott.

Bocu Sever természetesen felebbezett s ezt a felebbezést tárgyalta most a törvényszék, amely hosszas vita és egy újabb, harmadik bíró behívása után,

a felebbezést visszautasította s a vámbírságot jóváhagyta.

A döntés indokolását csak nyolc nap múlán hirdetik ki. Bocu Sever természetesen újból felebbezett.

December 15-ig válaszolhatnak a cukorgyárosok az ultimátumra

Bukarest, november 10.

A cukorgyárosok szövetségének kiküldöttjei tegnap jelentkeztek a kereskedelemügyi minisztériumban Budeanu vezértitkár előtt, aki közölte velük, hogy a cukorárak leszállítására vonatkozó kormányhagyra a választ december 15-ig még megadhatják.

Budeanu kijelentéséből arra lehet következtetni, hogy még sem mérgesedett el annyira a helyzet a kormány és a cukorgyárosok között, amint azt az első hírek jelentették.

Új repülőjárat Bukarest és Csernovitz között

Bukarest, november 10.

November elsejével új légi forgalom indult meg Bukarest—Galac—Kisenev—és Csernovic között. Az új repülőjárat hetenként kétszer közlekedik oda és vissza.

Megpróbálják kimozdítani a román állampolgárok bécsi és budapesti betéteit

Bukarest, november 10.

A pénzforgalom katasztrófális elcsúszása rendkívül érdekes lépésre bírta rá a Nemzeti Bank igazgatótanácsát.

Hosszabb tanácskozások után az igazgatótanács azt határozta, hogy a közel jövőben delegációkat küld ki Budapestre és Bécsbe. A küldöttségek feladata az lesz, hogy az osztrák és magyar kormányoknál próbáljanak valamilyen formát találni a Budapesten és Bécsben rekedt romániai betétek folyósítására.

22 fok meleg volt Bukaresiben

Bukarest, november 10.

A fővárosban ma délelőtti 22 fok meleg volt. A meleg légáramlat, amely Jugoszlávia felől érkezett, egész Románia területén érezteti hatását.

Amerikában ismét emelkedett a buza ára

Orosz gabona érkezett a galaci kikötőbe

Bukarest, november 10.

A fővárosi lapok növekvő örömmel állapítják meg, hogy a buza ára az amerikai piacokon ismét emelkedő tendenciát mutat.

A legutóbbi jelentések szerint Csikágóban bushelenként 3 centtel emelkedett a buza ára.

Ugyancsak emelkedő irányzatot mutatnak a többi gabonaárak is. Amerikai megállapítások szerint a mostani gabonaárak 40 százalékkal mulják felül a múlt évi árakat.

Itt említjük meg, hogy kedden délelőtti befutott a galaci kikötőbe az ltakus görög hajó, amely Oroszországból 1500 tonna gabonát hoz s a Lunán szállítja tovább Bács felé.

UJ IRÁNYOK

a lakberendezésben

UJ SZINEK

a virágoknál

UJ ÁRNYALATOK

a divatban

Páris, november 10.

Bár a mai világban örülnünk kell, ha tető van a fejünk felett és idejében rendezhetjük a házbért, bár ha butoraink+ mégse cserélhetjük olyan könnyedén, mint ruháinkat és nem változtathatjuk, mint a divat diktálta „vonalunkat”, mégis érdeklődéssel nézzük, hogy a berendezésekben is mennyi új irány, ujszerűség, új forma keresi az érvényesülést.

A BUTOR

Az új, vagyis leegyszerűsített forma az utóbbi évek butoraiiban már diadalmaskodott. Hogy most az anyagban igyekeznek a régi, megszokott fától eltérően, a fémnek és üvegnek igen nagy helyet biztosítani, arról az „Őszi Szalon” kapcsán megnyílt iparművészeti kiállításban látható lakberendezések tanuszkodnak.

Szinte azt mondhatnánk, hogy az említett két anyagnak: a fémnek és üvegnek az apoteozisa lenne az a hálósza, melyben a széles ágy szintisza üvegből készült és egy csillag, ezüstös fémrud képezte az átfogó pántot. A világító testek fémcsövekből küldik egyenletes fényüket, mely fehér, rideg és igen messze esik a „hangulatot keltő” rózsaszínű világítástól és mely lassankint olyan divatjantul lesz, mint egy Bourget-regény. Ennek a realiztikusan józan hálószaobának a toilettasztalán az előtte álló forgatható, piros bőrrel bevont kis székek, (az egyetlen színes folt ebben a sok fehérségben), teljesen emlékeztet a műtőtermek berendezésére. A régi jó komódot helyettesítő kis szekrényke pedig bátran állhatna egy laboratóriumban, tekintve, hogy teljesen fémből van és fiókjában inkább lehetne vegyi szereket, mint illatos női fehérneműt elhelyezni. A ruhaszekrény fogalma mind ismeretlenebb lesz, tekintve, hogy a legtöbb újabb építkezésnél, nagy helyet szentelnek a fali szekrénynek, (ami kisebb mértékben a legújabb épületeknél is megvan).

A híres és neves üvegmester, Lalique, egy irási, de kicsire is összecsuksukható ebédasztalt mutat be, természetesen üvegből. A rajta lévő étkező készlet ugyancsak üveg, meg az asztal két végén, stilizált lilimokból való lámpa is. Természetesen, ezen a kristályos fehér asztalon nincsen terítő, a másik asztalon sem, amely ugyancsak ebben a zsánerben készült.

A mai lakásvizonyoknak megfelelően, amikor egy szoba leggyakrabban a hajdani háromszobás lakás hivatását tölti be, sok, igen ügyes berendezést látni, amely praktikusán egyesíti a nappali, a háló és az ebédlő fogalmát. Asztalok, melyek dolgozó alkalmatosságok, de kihúzhatók, hogy egy nagyobb család ebédlő asztalának is szolgálhatnak. Az alacsony, széles pamlagok, melyek majdnem teljesen kiszorítják az ágyat és a különösen kényelmes falméledékek, melynek polcain a könyvek és egyéb apróságok helyezhetők el, mindezek karakterizálják az „egyszoba-lakás” berendezését.

Még a butorhuzatokról akarok beszélni. Az egyszerű lakószobákban éppúgy, mint a díszesebb szalonokban, a huzat egyszerű. Ha az előbbiben néha durva vászonból, lehetőleg a drapp és sárga szín árnyalataiból tervezik, hogy a szalon vagy férfiszoba karszékei, zsálmolyai egyszerűn bársonyból vannak. A miniatűr brokát és selyem, mintha teljesen eltűnt volna és mondhatom, nem kell sajnálni, mert az egyszerűn, akár sötét vagy közepes színű tónusokban kihúzott bársonyok, hallatlanul finoman hatnak. Nagyon szép volt egy mélytű szövettel bevont garnitúra, melynek fetele simavonalú székei, melyek bársonnyal voltak behúzva. Nem a hajdani kemény plüssre gondoljanak, hanem a legomlóssabb tapintású selyembársonyra.

Lakást, úgy-e hölgyeim, nehezen képzeljük el virág, vagy zöld növény nélkül. Ezt a luxust még a legszerűsebb házak táján is lehet alkalmazni. Mondanom se kell tehát, hogy a lakberendezések kiállításán, a virág sem hiányzott egy szobából se. Persze, a virágtartók is hozzá idomulnak a butorok vonalához. Ezért például, rengeteg szögletes vázát látunk, egész téglányokat, vagy négyzeteket... átlátszó sima üvegből. És nagyon szépen lehet benne a virágokat elrendezni.

VIRÁG ÉS GYÜMÖLCS

Virágkedvelőknek és kertművelőknek nagy élvezetet nyújt az a virágkiállítás, mely

„Crysanthém és gyümölcs” címen gyönyörködtetett néhány napon át. Sose álmódott egyszerű szinkomplexumokat találtak ki a kertészek, akik e tekintetben talán még a párisi nagy szabókön is túlszárnyalnak, akik pedig ugyancsak értenek egy sötét látott árnyalat megteremtéséhez. Egész rafinált módon összehangolt színekben pompáznak az őszirózsákból kitermelt óriási crysanthémok. Azt lehetne mondani, hogy minden egyes virág egy külön műalkotás. Annyi gondot van készítve, mint egy divatos párisi dáma. A szirmok mesterien színezve és végei „kiondolódnak”. Van, amelyik aranyárga a tövénél, de mire kiteljesedik, a legdivatosabb „couque-de-roche” árnyalata van. Sötétbórdóból enyhe rózsaszínbe menők, kékeslilából fehérbe haj-

lók, rubintosan égők, meg lángolóan tűzszíntek és mindegyiknek saját egyéni neve van. A „Napkirály”, meg „Jeann D'Arc, vagy „Costes”, a repülő, meg egyéb hírességek neveit adták ezeknek a virágcsodáknak. Ugyanez áll a főzelekekre. Mintha Bergenóciából hozták volna őket, meseországokból, ahol óriások számára teremődtek, olyan méretűek a karfiolok, sárgarépák, retek, hagymák és salátáfejek. Talán tapasztalt termelők se tudják, hogy hány fajtája van a burgonyának, amit mi olyan könnyősen fogyasztunk. Itt 275 fajta volt bemutatva, természetesen mindegyiknek meg volt a neve és márkája. Hogy megint a mese világából nézzek hasonlatért, hát önkéntelenül a csengő-bongó aranyalma, zenélő körte, mosolygó eper jut eszembe. Dus lombosafu zöld között, cserépbe ültetett földi eprek kacérkodtak, élő csendéletet alkotó almák, körtek és kánaáni szőlőfürtök között. Az orchideák, arisztokratikusan elkülönítettségben, egy kis üvegavillanban gögősködtek. Joggal, mert megközelíthetetlen árban, (vannak fajták, amelyek 500, meg 1000 franknál kezdődnek), és egész fantasztikus szépségben hivalkodnak. De az őszi cserjéket se kell megvenni, mert piros bogycikkal, a zöld és vörhenyes színek annyi árnyalataival kérkednek, hogy az ember szívesen nézi őket is.

A DIVAT

Mai krónikámban a tulajdonképpeni divatot mostohán kell kezelnem, tekintve, hogy túl hosszúra nyulna különben. Mégis néhány

apróságról akarok beszámolni, egyben válaszolni egy olvasóm hozzám intézett kérdésére, a „pontosan divatos vonalat” illetőleg. A mai nőnek mondhatnám, két vonala van. Az egyik, a nappali egyszerű, minden felesleges széles szövetterjedelem nélkül. Majdnem egyenes szabásu hosszú kabát, mely derékban meglehetősen kirajzolja az alakot. Az „esti” vonal azonban teljesen kihangsúlyozza a „nőt”, annak minden nőies formáit: keblet és csípőt.

A divat árnyalatok körül jegyeztek meg, hogy az elegáns délutáni és kis estélyi ruháknál az ujjakra nagy gondot fordítanak. Stílusbelileg, mintha a középkorból, vagy a reneszánsz idejéből lopták volna hozzá az öletet. Ugyanezt a tendenciát akarják aláhúzni a kesztyűkben, amelyeket a legutolsó divatparancsok szerint, ugyanazon szőrmegallér közel gyanánt, mint amilyen szőrmegallér van a kabát, vagy kosztümre dolgozva. Utóbbiakon a szőrmegallért, igen gyakran szőrméből készült éssarp helyettesíti. Végül jelezni akarom a muffnak feltámadását, (a divatnak néha praktikus ötletei is vannak!), amelyek kicsinyek és kerek formájuk. A kesztyűre alkalmazott szőrmé közelék kiegészítői és díszjei is egyuttal ennek a kézmelegítőnek. A muff visszajövetelére újra bizonyítja azt a francia közmnódat, amely a szerelemre vonatkozik eredetileg, de inkább lehet a divatra alkalmazni: „On revient toujours... Mindig visszatérünk...”

Mándy Ilona

A Lőrinczy-ügy csak most termeli a szenzációkat

Pastia vizsgálóbíró eddig két bankigazgatót vett őrizetbe

Kolozsnár, november 10.

A Lőrinczy-ügy most érkezett el abba a stádiumba, amikor a váratlan fordulatok naponként szolgáltatnak friss szenzációkat. Pastia vizsgálóbíró hétfőn délelőtti rendelte be kihallgatásra Horváth Tholdy István grófot, akinek Lőrinczy az Egyetem-utcai Erdélyi Takarékpénztár utján három darab, egyenkint 40.000 lejről szóló váltóját hozta forgalomba a kolozsvári pénzpiacra.

Horváth Tholdy gróf kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy a váltók aláírása hamis és ő maga sem adott felhatalmazást senkinek arra, hogy a nevét aláírassa. Valomása alapján Pastia vizsgálóbíró beidézte az Erdélyi Takarékpénztár Schreiber nevű igazgatóját, akit előzetes letartóztatásba helyeztet. Schreiber sorsáról ma döntenek.

Mára újból kínos meglepetéssel szolgált a bonyodalmas Lőrinczy-ügyben szakadatlanul folyó vizsgálat. Ma reggel Pastia vizsgálóbíró beidézte kihallgatásra László Ákost, az Erdélyi Takarékpénztár vezérigazgatóját s ezembesítve Lőrinczy Mózesrel, egészen délután fél 2 óráig tartotta maga előtt. A kihallgatás eredménye egyelőre ismeretlen, de Pastia vizsgálóbíró László vezérigazgatót is 24 óráig előzetes letartóztatásba

helyezte s egyuttal kiadta a kihallgatásról felvett jegyzőkönyveket Filipescu főügyésznek, hogy állapítsa meg, vajjon szükséges-e László vezérigazgató ellen a vizsgálati fogságot elrendelni.

Az ügyészségről kiszivárgott hírek ezert Horváth Tholdy István grófnak a 3 darab 40—40.000 lejes váltón kívül még 8 váltója szerepel a vizsgálat aktái között. Ezekre vonatkozólag azonban Horváth Tholdy gróf Ötáry Elemér dr. kolozsvári ügyvéd utján adott nyilatkozatában elismerte, hogy aláírásukra felhatalmazást adott László Ákosnak.

A vizsgálat a legújabb stádiumában arra igyekezik elsősorban fényt deríteni, hogy vajjon miért szökött meg Lőrinczy Mózes Oroszországba és kiknek állott érdekében szökését előkészíteni. Arra is kiterjed a nyomozás, hogy a Lőrinczy-féle bank pénze hová tűnt el.

Pastia vizsgálóbíró egyébként a sajtó képviselőinek csak a következőket árulta el: a vizsgálat legújabb fejleményeiről:

— Az az impresszióm, hogy az Erdélyi Takarékpénztár pénz nélkül kezdte meg működését s pénzt úgy szereztek üzleteikhez, hogy egyik igazgatója váltókat, a másik betétkönyveket hamisított.

Az Emke visszkapja a Lőrinczy bankjában elhelyezett betétjeit

Kolozsvár, november 10

Megirtuk, hogy a Lőrinczy-ügy mellékhatása-képen tizenhármas per indult meg a Kereskedelmi Hitelintézet ellen azoknak a betéteseknek a részéről, akiknek a pénzét Lőrinczy Mózes hamis betétkönyvvel kivette a bankból. Az első ilyen pert, özvegy Biró Jánosné 500 ezer lejes betéte miatt, az elmúlt héten tárgyalta a kolozsvári törvényszék és a bíróság marasztaló ítéletet hozott a bank ellen.

Ugyancsak pert indított a Hitelintézet ellen az Emke is, amelynek 184 ezer lejről szóló két betétkönyvét hasonlóan meghamisította Lőrinczy.

Ezzel hozták kapcsolatba azt a tragikus fordulatot is, amelynek áldozata: Beregszászy László, az Emke főpénztárosa lett. A szerencsétlen ember, aki közel 50 éve áll az Emke szolgálatában, súlyos me-

lanchóliával a kolozsvári elmebgyógyászati klinikán ápolják. Ő volt ugyanis az, aki a saját 84 ezer lejes betétjét kívül özvegy Biróné betétjét is Lőrinczy bankjában helyezte el, azonkívül közvetve őt tették felelőssé az Emke betétkönyveiről is.

Sándor József szenátor, az Emke ügyvezető alelnöke házi vizsgálatot folytatott le és megállapította, hogy a betétkönyveket nem Beregszászy vitte be unokaöccséhez a bankba.

Az egyik, a 63 ezer lejről szólót Szabó József, az Emke alkalmazottja vitte be és nem Lőrinczyhoz, hanem egyenesen Thury pénztárhoz, akit időközben elbocsátottak a Kereskedelmi Hitelintézettől — ugyancsak a Lőrinczy-ügyből kifolyólag. A másik, 121 ezer lej összegű, „Hasznos” jellegű szóló betétet maga Sándor József helyezte el a bankban

László Gyula vezérigazgató és dr. Sebestyén József alelnök utján. Egyik betét sem ment át Lőrinczy kezén, hanem szabályszerűen az összes illetékes tényezők kezén ment át.

Az özvegy Biró Józsefné ügyében hozott ítélet után az Emke és a bank között tárgyalások indultak meg, amelyek kielégítő eredménnyel fejeződtek be. Hísfőn a Kereskedelmi Hitelintézet igazgatósága írásbelileg elismerte az Emke betétkönyveinek jogszerűségét és kötelezte magát arra, hogy a 148 ezer lejt az Emke kívánsága szerint ki is fizeti.

A megegyezés alapján az Emke visszavonta a Hitelintézet elleni pert és így a november 11-re, illetve 16-ra kitűzött tárgyalás is elmaradt.

300 millió frank hitelt kapunk?

Bukarest, november 10.

A fővárosi lapok jelentése szerint Aukóir, a Nemzeti Bank mellett működő francia megbízott, tegnap Párisba utazott, ahol egy Románia részére folyósítandó háromszáz millió frankos hiteltől tárgyal. A kölcsönösszeget a Nemzeti Bank kapná és azonnal visszafizetési hiteket nyújtana belőle a bankoknak.

A törvényszék elvben hozzájárult a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank kényszeregyezségi kérelméhez

Kolozsnár, november 10.

A kolozsvári törvényszék IV. szekciójára, ma, kedden délelőtti tárgyalta a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank igazgatósága által benyújtott kényszeregyezségi kérelmet. A törvényszék elvben hozzájárult a kényszeregyezségi eljárás megindításához, azonban a végleges döntést fenntartotta magának arra az időre, amikor a bank könyvelésének felülvizsgálására kiküldött szakértő bizottság elvégzi munkáját és megállapításait jelentésben hozza a törvényszék tudomására.

Végien református kórház sorsjegyet!

HUZÁS. NOVEMBER 30.

Főnyeremény

1.000.000 Lei

Könnyen gazdag lehet és jótékony-ságot is gyakorol, ha református kórház sorsjegyet vásárol. Kapható üzletekben és tőzsdékben

Főbizománus:

Tutsek Jenő

BRASSÓ, Weisz Mihály-utca 30.

Központi sorsjegyiroda: CLUJ—KOLOZSVÁR, Str. Brătianu 51.

Egyedüli ételolaj, amely havonként kétszer érkezik, az „OLIO-SASSO”, ezért mindig friss.

JÖN! JÖN!
Két nyakkendő
(ZWEI KRAVATTEN)

Leállnak az exportőrök,

ha nem kapnak pénzt a bankoktól

Bukarest, november 10.

A kereskedelmi kamarák uniója rendkívül érdekes beadvánnyal fordult a pénzügyminisztériumhoz és a Nemzeti Bank igazgatóságához. Beadványa szerint olyan jelentéseket kapott a hazai kikötőkből, hogy

minden külföldre irányított forgalom leállt, mert az exportőrök a bankokból semmiféle pénzt nem kapnak ki

kész tőkék pedig már kimerültek. Az unió kéri a pénzügyminisztériumot és a Nemzeti Bankot, hogy haladéktalanul intézkedjenek ebben az ügyben, mert egyébként minden export megszűnik, amiből az országnak beláthatatlan kárai lehetnek. Az exportőrök úgy hiszik, hogy a Nemzeti Banknak is elsőrendű érdeke lenne megfelelő tőkéket biztosítani az export számára.

10 milliós panama az első vasuti ezrednél

Egy kapitányt és két számvevő őrmestert letartóztattak

Bukarest, november 10.

Bukarestnek újabb panamaszenzációja van. Hosszas, titokban tartott vizsgálat után a rendőrséggel összefogott szigorúan megállapította, hogy az első számú vasuti ezrednél évek óta sorozatos sikkasztásokat követtek el, amelyeknek végösszege ma már a 10

milliót is meghaladja.

A nyomozás terhelő adatai alapján a rendőrség csak Jordan kapitányt és ennek két számvevő őrmesterét tartóztatta le,

valószínű azonban, hogy má: a közeli napokban újabb szenzációs letartóztatások lesznek.

A Marmorosch-bank kényszeregyezségi tárgyalása

Bukarest, november 10.

Az ilfovi törvényszék kereskedelmi szekciójának hétfőn délután kezdte meg a Marmorosch bank kényszeregyezségi kérésének tárgyalását. Az elnöki tisztet Serbanescu bíró töltötte be, a bankot Voinescu ügyvéd képviselte.

Voinescu ügyvéd bejelentette, hogy a kényszeregyezséget kérő bank minden feltételnek eleget tett s így a bíróság kimondhatja a kényszeregyezséget.

A Nemzeti Bank ügyésze azonban külön be-

adványt terjesztett a bíróság elé, amelyben azt kéri, hogy a Nemzeti Bank fennálló követeléseit soron kívül elégítse ki a bíróság.

Egyben bejelenti azt is, hogy a hitelezők sorában a bankot Nestorescu igazgató fogja képviselni. A Nemzeti Banknak egyébként a kényszeregyezségi eljárás ellen semmi kifogása nincsen, mert reméli, hogy ez csak olyan átmeneti eszköz, amely után a bank régi pozícióját visszaszerezheti a pénzpiacon.

Borzalmas rablógyilkosság egy aradmegyei községben

Fényes nappal veriek agyon egy 60 éves földbírókosnőt az elvetemült rablók

Arad, november 10.

Az Aradhoz közlelő Seprős községben megdöbbentő rablógyilkosság történt.

Hétfőn a kora délutáni órákban ismeretlen tettesek hatoltak be Csiki Alexandra hatvan éves magánzónó kastélyába. Az öreg uriaszony évek óta egyedül él, személyzetet egyáltalában nem tartott, mindössze takarítónők jártak be hozzá, ha szüksége volt rájuk. A kastélyt is állandóan lezárva tartotta, mindössze az egyik oldalajtó állott nyitva.

Ezen a nem mindenkitől ismert oldalajtón jutottak be az elvetemült tettesek az öregasszonyhoz, aki ezuttal is teljesen egyedül volt. Tekintve, hogy a kastély nagyobb kert közepében fekszik, az esetleges sikoltozás zaja sem

hallatszott ki s csak így történhetett meg, hogy fényes nappal, a falu életének szinte legforgalmasabb időszakában, a borzalmas rablógyilkosságot anélkül hajtották végre a tettesek, hogy a falusiak bármit is észrevehettek volna.

A gyilkosság felfedezése után megejtett vizsgálat a következőket állapította meg: A rablógyilkosságot legkevesebb három ember követte el.

Észrevételek nyomultak be a lakásba s aztán egyikük revolverrel támadta meg az öregasszonyt, míg a másik kettő örködött.

A megtámadott védekezni próbálhatott, mert a szobában dulakodás nyomai látszanak. A tettes rövid küzdelem után

OH BOLDOG ANGLIA,

VAN AZÉRT OITARANYFEDEZET!

Brassó, november 10.

Egy brassói orvos özvegye, aki nemrégén tért vissza Angliából beszél:

— El sem fogja hinni, de ez az igazság: ott az emberek örültek a fontesésnek. Mi hasznuk van nekik abból, hogy Romániában vagy Magyarországon 800, vagy akár 1000 lejt ér a font? Ők oda-haza fonttal élnek, nekik ugyanis van fontjuk. Rögtön dolgozni kezdtek a gyárak, kapták a külföldi megrendeléseket, mert hiszen a külföldiek most olcsóbb fonttal fizethetik ki az angol árut. A munkanélküliség azonnal csökkent. Valósággal fellelgették az emberek! Olyan volt, mint egy érvágás. Én éppen akkor érkeztem ki. Mindenkinél ragyogott az arca.

A munkanélküliekről kérdezősködöm. — A munkanélküliek? Csoportba össze-fogózza mennek az utcán és énekelnek. Többször láttam ilyen csoportokat. Kérdeztem a fiamat, aki kiint él, kik ezek?

— Ezek? Munkanélküliek. Erről lehet megismerni őket, hogy csoportokban énekelnek az utcán. A legviczább emberek. És hányan tesznek közülük nagy utazásokat! Spájcha meg mindenfélét. Telik a segélyből. Tudja, biztonsági érzés van az egész országban! Hallatlanul megnyugtató. Ott csend van, rend, nyugalom, nem látni azokat az elkínzott arcokat, mint nálunk.

— Egyszer kint voltam egy parkban, hát látom, hogy az emberek a vastag pázsiton ülnek. Nálunk elkergetnék róla őket. De ott azt mondják, hogy az a pázsit azért van ott. Kacagtak: „ajtam, amikor óvatosan ki akartam kerülni.

Kommunizmus, szorjel?

— A, az ott nem kell. Na hallja, amikor minden munkásnak megvan a saját háza! Ott a lakó, amikor a házbért fizeti, egyúttal törleszti is vele a házat, amely így lassan az övé lesz. Mindegyik egy kis kertben van, szabadon, a napban áll. Mint a gyufaskatulyák. Felfelé futnak. Csak egy-egy szoba egy emeleten. Alul rendszerint az ebédlő, fent pedig a háló, vagy az ülő-szoba, ahogy a nappalit hívják.

—...Éppen választások voltak. Azt a szabadságot! Itt szónokolt egy szocialista, egy csomó ember körülötte, arrébb egy konzervatív, azt meg mások hallgatják. Egyik nem zavarja a másikat.

— És hogy vigyáznak a guerekekkel? Általában három kultusz van: gyermek-, virág- és állatkultusz. Hát mi kell még több? Az állatkertben az állatok mind odajönnek magához. Az uccúkon az emberek mind csomagokkal mennek, viszik az ajándékokat a gyerkeknek, az ernyőket az állatoknak. Ha egy vak át akar menni az uttesen, leáll az egész forgalom.

—...Majdnem mindenkinek van autója. És ha mennek vele a városban és valahol dolguk van, nem hagyják garázsban, mert az sokba kerül. Hanem vannak olyan kis köröndök, szigetek, a hová leállítják. És ha látna, egyik ho-

a revolver agyával főbeütötte áldozatát s aztán az ájult asszonyt társaival az egyik karosszékhöz kötözte, majd számítva arra, hogy időközben magához tér, a száját is betömte.

Ezután kezdődött meg a fosztogatás, amely készpénzprédában is eredményes lehetett, mert az áldozat november elsején szedte be bérletétől a bérösszeget.

A vizsgálat nem tudja megállapítani, hogy a szerencsétlen öregasszony a fosztogatás ideje alatt magához tért-e, vagy nem. Annyi azonban bizonyos, hogy halálát nem az ütés okozta, hanem fulladás. Az elvetemült tettesek ugyanis munkájuk befejezése után felgyújtották a szoba berendezését s csak azután menekültek el.

A rablógyilkosságot a kitört tűz nyomán fedezték föl.

A környékbeli csendőrségek erélyesen nyomoznak.

A jugoszláv választási komédia

Erőszakos választás után hazug jelentés

Belgrád, november 10.

A jugoszláv kormány hétfőn este tette közzé a parlamenti választások adatait. A jelentés megállapítja, hogy a lakosság 65,4 százaléka az urnákhoz járult és leszavazott.

Az ellenzéki pártok álláspontja szerint a jelentésnek ez az adata tenlenciözus szépítése a tényeknek, mert valójában az a helyzet, hogy a választóknak még 50 százaléka sem vette igénybe szavazati jogát.

Leíjolt az első telefonbeszélgetés Amerika és Románia között

Bukarest, november 10.

Tegnap délután öt órakor rendkívül érdekes esemény színhelye volt a bukaresti amerikai követség palotája. Először beszéltek ugyanis innen telefonon Newyorkkal. Az első szót Ghica külügyminiszter mondta a vonalba, amelynek másik végén, Newyorkban, Stimson amerikai külügyi államtitkár állott. Ghica üdvözölte amerikai kollégáját, majd kifejezte azt az örömet, hogy Románia most már telefonon is érintkezhet az Egyesült Államokkal. Végül megemlékezett Edinsonról, akinek tulajdonképpen ezt a beszélgetést köszönhetik. Stimson államtitkár megköszönte az üdvözlést és hasonlóképpen örömet fejezte ki afelett, hogy egy olyan távolfekvő állammal, mint Románia, megnyílt végre a közvetlen telefonforgalom.

Ezután Wilson, a bukaresti amerikai követ vette át a kagylót és szabályszerűen jelentkezett főnökénél, Stimson államtitkárnál.

— Örülök, hogy telefonon jelentkez-

hetem, — mondotta Wilson nagykövet.

Végül az amerikai román követséget kötötték össze Bukaresttel és ekkor ismét Ghica lépett az apparátushoz, üdvözölte a vonal másik végében álló Nanu ro-

ÓVJÁTOK S ERŐSÍTÉTEK
légszervelleket a
VALDA
PASZTILLÁKKAL
Minden Drógeriában s Gyógyszertárban kapható
Csak a
VALDA
nevel ellátott dobozban kerülnek.

mán meghatalmazottat, akitől érdeklődött a kirendeltség működése iránt.

A Bukarest—newyorki beszélgetést egy mellékszobából több meghívott notabilitás hallgatta.

Mi már szeretnők, ha például Kolozsvárral is zavartalanul beszélhetnénk.

Azt ünnepelnénk igazán.

Tőzsde

1931 november 10.

Zürich (nyitás): Berlin 121.10, Amsterdam 206.30, Newyork 511 és háromnegyed, London 19.55, Páris 20.12, Miláno 26.47 és fél, Prága 15.16, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 910, Bukarest 305, Varsó 57.45, Bécs 71.50.

— Egy percre megállni. Budapestről jelentik: Szerdán lesz a német-francia fegyverszünet 13-ik évfordulója. A belügyminisztérium ez alkalomból elrendelte, hogy délelőtt 11 órakor az ország területén, az összes járművek egy percre megálljanak.

Rábeszél, hogy menjek ki én is a jövő tavasszal. A tavasz nagyszerű ott. Bécsből négyezer lejbe kerül egészen Londonig. Hát az drága? Oda-vissza meg lehet csinálni az egészet tizenkét-tizenöt ezer lejből, mindennel együtt. Ülhetek egy-két hétig. A penziók olcsók. És milyen figyelmesek az emberek, aki soha nem is látott.

— A pályaudvaron, amikor megérkeztem, elpanaszoltam a fiamat, mert egy másik állomáson várt, rossz helyen szálltunk ki. Mit csináljak most? Megkértem egy tolmácsot, telefonáljon ki a fiamhoz. Beszéltem vele, azt mondta, csak maradjunk, rögtön jön értünk az autójával. Tényleg nemsokára megérkezett és aztán mentünk ki hozzá. Hát képzelje, másnap a tolmács felhívja a fiamat telefonon, hogy megtalált-e bennüket, kiérkezett-e hozzá rendben? Meg akarta magát nyugtatni. Se azelőtt, se azután nem láttam. Hát ilyen emberek...

— Szóval a fonttal nincs baj? — kérdezem.

— En legalább ma is jobbnak tartom, mint akármilyen más pénzt. Ahol ilyen nyugalom, hideg és fény van és ennyi igazi jószág, — ott baj nem lehet. És mit bánjak ott, ha átváltozik a helyzet? Az angol nem nyugtalankodik, semmi nem lepi meg, — mindent úgy veszi, ahogy jön.

— Mit beszéljek sokat, egészen más emberek, mint mi. Nekem jól tett az idegennek, hogy köztük voltam.

— Nagyszerűen is néz ki.

— Igen, én kilót híztam.

(b—y)

Maniu és Vajda nem vesznek részt a parlament megnyitásán

Bukarest, november 10. A közeli napokban összeülő parlament ülésszakának szerint, elsősorban az új banktörvényt fogja tárgyalni, majd a parasztiadósságok, a szeszmonopólium és az amortizációs iroda felállításának kérdését vitatja meg.

Maniu és Vajda nem vesznek részt a parlament megnyitásán, ezzel szemben Ducea már vasárnap hazaérkezik Párisból, ugyancsak erősen készülődik a parlamenti vitákra Mihalache vezetése alatt a nemezi-parasztpárti képviselőcsoporthoz is.

Az angol parlament képe foglalkozás szerint

Az új angol alsóházban képviselt foglalkozások közt első helyen áll a jogi pálya, összesen 135 ügyvéddel (48-cal több, mint az előző parlamentben), akik közül 122 „barrister” és 14 „solicitor”. Összesen 32-en viselik a „királyi jogtanácsosi” (King's Counsel) címet. Az orvosok és sebészek száma az új parlamentben 18, köztük több neves specialista. A pénzügyeket 12 bankár, az irodalmat John Buchan, a népszerű regényíró, A. C. Crossley lírai költő és E. H. Pickering irodalomtörténész, a tudományokat dr. J. Clayton és H. C. Haslam negyészek és E. L. Chorlton gépészmérnök, a színházat egy színigazgató, egy színész és egy filmrendező képviselik. Harminc képviselő, mint főrendi címek jövedő örököse, ugyanezzel „udvariassági” címet visel, mely jogot ad a „lord” megszólításhoz, de a főnemsi rang és jelleg nélkül, míg 90 képviselő lovag vagy baronet. Az alsóház nevezetesebb sportférjait Lord Knebworth (Lytton gróf fia) és Lord Clydesdale (Hamilton herceg fia), mindketten kiváló amatőr boxolók, Lord Burghley nemzetközi híró gátfutó, olimpiai rekordot a 400 méteren és Cazalet kapitány, az oxfordi egyetem volt teniszbajnoka.

A választások több esetben érdekes családi rekordokhoz vezettek. Henderson volt külügyminiszter és két fia, valamint a két Hardie-fivér együtt bukott meg, viszont a közös családi sikerek között könyvelhető el Lloyd George fiával és leányával, MacDonald miniszterelnök Malcolmmal fiával, a két Chamberlain-fivér: Sir Austen és Neville, Lord Derby két fia: Lord Stanley és Oliver Stanley őrnagy, végül Cazalet kapitány és nővére, Thelma.

Az előző parlamenttől eltérőleg ezúttal nincs az alsóháznak egyetlen lelkes tagja sem a hiányoznak az előző törvényhozásban képviselt következő foglalkozások: borbély, zongorahangoló, könyvkötő, szabó, ács, jutaszövő, cipőgyári munkás, rendőr és taxisofőr. A volt szocialista miniszterek, akik majdnem mind megbuktak a választáson, nagyobb részt visszatérnek korábbi foglalkozásukhoz, egyesek mint szakszervezeti hivatalnokok, újságírók és pártszervezők igyekeznek a politikai élettel továbbra érintkezésben maradni. Herbert Dunnico, a volt szocialista képviselő, az előző Ház helyettes-spekere eddig az egyetlen, aki kijelentette, hogy soha többé nem foglalkozik politikával s minden szabad idejét a békemozgalomnak szenteli.

Kis Közgazdasági Hírek

„Gold-Film” céggel új filmterjesztő vállalat alakult bukaresti székhellyel. A cég alaptőkéje két millió lej.

Banca Creditul Agrar brailai pénzügyi közgyűlést tartott, amelyen a részvényesek helybenhagyták a bank igazgatósága által benyújtott kényszerjegyzési kérést.

A temesvári „Orient” textilvállalat kényszerjegyzésért kért a temesvári törvényszéken.

Az „Astra Mozgóban” ma kedden és szerdán egy tőkéletes vetítés kerül előadásra. Molnár Ferenc világ-hírű darabja az

OLYMPIA

van benne feldolgozva. A főszerepekben Nova Gregor, Hans Junkermann és Theo Schall

Ha az idő nedves és hideg

nagy mértékben fenyegeti a meghűlés veszélye. Hatásosan védekezhetik ellene

Panflavin - pasztillákkal.

Ezért gondoskodjék, hogy mindig legyen egy csomag a zsebében.

„Marha voltam, hogy maguknál részvényt jegyeztem!”

— kiáltotta oda egy elkecseregett kisrészvényes a máramarosszigeti Kishitelbank rendkívüli közgyűlésén

Amikor nyolc milliót kínálnak és nem akarják elvenni

Máramarossziget, november 10. Az amerikai Joint és isze alatti működő máramarosszigeti Kishitelbanknak az amerikai anyaintézet hajlandó lett volna legutóbb nyolcmillió lej kölcsönt folyósítani, a visszafizetés azonban állítólag olyan súlyos feltételekhez volt kötve, hogy a Kishitelbank igazgatósága a kölcsön visszautasítása mellett foglalt állást.

A bank kisrészvényesei — leginkább kiskereskedők és kisiparosok — természetesen szomora ezívvél hallottak az Amerikából kínált nyolc millió lejes kölcsön visszautasításáról. Hiszen ha ez a jelentős összeg kis tételekben szétáramlott volna a máramarosszigeti piacon, erősen könnyített volna a mai súlyos helyzeten. Nem is tudták a kisrészvényesek ebbe belenyugodni és ezért rendkívüli ülésre hívták össze a Kishitelbank részvényeseit és igazgatóit.

A rendkívüli közgyűlést vasárnap akarták megtartani, fiaskóját azonban előre lehetett látni akkor, amidőn az igazgatóság — az elkecseregett hangulatra való tekintettel — rendőrkülönítmény kipezénylését kérte a gyűlés normális lefolyásának biztosítására.

A Zsidó Szent Egyet Timár-utcai székházában tegnap délelőtt meg is jelent nyolc rendőrszázad és megfelelő számú legénység, akiknek asszisztenciája mellett Fuchs Ede, a Kishitelbank elnöke, megnyitotta az ülést. Alig mondott azonban néhány szót, amikor a kisrészvényesek zajongani kezdtek és követelték, hogy Fuchs helyett, aki a kölcsön visszautasításának álláspontján van, egy másik,

semleges elnök vezesse le a közgyűlést.

Dr. Szász József ügyvéd foglalta el ezután az elnöki széket, aki mellett azután Fuchs Ede folytatja beszédét és igyekszik megmagyarázni, hogy a Kishitelbank helyesen járt el akkor, amidőn a súlyos visszafizetési feltételekhez kötött nyolcmillió lejes kölcsönt a mai nehéz időkben — amikor a kihelyezett pénzek behajtása olyan nehezen megy — nem óhajtja igénybevenni.

Hasonló értelemben beszélt dr. Fried Ábrahám ügyvéd és Rottenberg József gyáros. Ezeknek a beszédét is folytonos közbeszólásokkal zavarták a kölcsön-pénz álmától elűtött kisrészvényesek. Rottenberg az egyik zajongó kisrészvényt ki is akarta vezetett a teremből: — Vigyétek ki ezt a marhahajcsárt! — szölt oda a rendőröknek.

Nem marhahajcsár! — kiáltja vissza az aposztrofált kisrészvényes, aki egyébként tényleg e nemes foglalkozást űzi —, hanem marha voltam akkor, amikor maguknál részvényt jegyeztem.

Ezekre a szavakra tetőpontra emelkedik a botrány, úgy, hogy végül is a rendőrség csakugyan kénytelen kiűriteni a termet. A rendkívüli közgyűlés tehát határozat nélkül oszlott szét. A kisenberek ott állanak tovább is pénz nélkül, de annál több elkecsereddel a Kishitelbank óvatossággal szemben.

— Nekik könnyű — mondják —, nekik van pénzüik.

Igaz, kölcsönt mindenki szívesen venne fel. Még akkor is, ha mindjárt azzal a gondolatmal, hogy soha vissza nem fogja fizetni.

Uj vallás terjed a Szamos mentén

Most mi mindannyian az ördög szervezete vagyunk — A vádlott a bírakat is meg akarta téríteni

Szatmár, november 10.

Ebben a nagy és senyvedő gazdasági nyomorúságban egyre jobban és jobban terjednek azok a vallások, amelyek Amerikából huzódnak át az Ó-világba és amelyek a maguk különösségükben és ujszerűségükben a megfásult és megfáradt emberekbe hitet tudnak önteni. A Szamos mentén hónapok óta új vallás kap lábra, amelynek hazája ugyancsak Amerika. Ez a vallás előbb csak egy néhány fanatikust tértett meg, de egyre inkább és inkább terjed úgy, hogy a hatóságok most már a térítők ellen komolyan és a törvény teljes erejével fellépnek.

Az új vallásnak tagjai Jehova isten tanúinak nevezik magukat, az örök békét és a szeretetet hirdetik és főként a papok ellen foglalnak állást. E hívők szerint bekövetkezett Jeremiás próféta jóslata, aki azt hirdette, hogy „jaj a

pásztoroknak, akik rosszul vezetnek a nyájat”. Mivel a mai világot a papok vezetik, jaj nekik. E jámbor lelkek továbbá azt hirdetik, hogy ez a mai rendszer, amelyben élünk, nem más, mint az ördög szervezete és ebből a szervezetből a vergődő emberiséget ki kell szabadítani.

Az új vallás Rómája itt a Szamos mentén Dobrácsapátiiban van és az ezme leglelkesebb apostola Kocsis Mihály földműves.

A szatmári törvényszéken a vádlottak padján ma ott ült Kocsis Mihály. Azzal van vádolva, hogy a vallás és az állam ellen izgatott.

Kocsis Mihály nincs nagyon megilletődve. A tárgyalóteremben könyveket és folyóiratokat osztogat a bírának, a jegyzőnek, sőt ad a könyvekből az ügyésznek is. A tárgyalás ezütnéjében a jelenlévő közönséget és az ügyvédek akaratja Kocsis Mihály megtéríteni és osztogatja

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV, kulccsal és ige-
ragozási táblával. Írták: Dr. Hegedűs és
dr. Latzkó. Ára köve 163.— lej.
ANGOL NYELVTAN, kulccsal együtt. Írta:
dr. Latzkó H. Ára köve 165.— lej.
NÉMET NYELVTAN. Írta: Altai R. Kezdők-
nek kulccsal. Kezdőknek I. rész 163.— lej.
Haladóknak II. rész 238.— lej.
OLASZ NYELVKÖNYV, kulccsal. Írta: dr.
Honti R. Ára köve 165.— lej.
Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, ma-
gántanulása igen alkalmasak

Schidló dr.: „1000” szó

gyakorlati módszere világnyelveknek magán-
uten való tanulására. Szakértői véleménye
szerint Schidló dr. módszere a magántanu-
lást teljesen új mederbe terelte. Kapható:

Német nyelvtan, vászonkötésben	204.— L
Francia nyelvtan	204.— L
Angol nyelvtan	204.— L
Olasz nyelvtan	272.— L
Spanyol nyelvtan	272.— L

Kaphatók és postán utánvétellel szállítja a
Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.

a maga Amerikából kapott brosurát. A bíróság elnöke átfutja ugyan a brosurát, de annak tartalma nem hatja meg, mert Kocsis Mihályt mégis elítéli három havi fogságra.

Kocsis Mihály az ítéletet sem veszi túl tragikusan. A legtöbb gondja, hogy a kiosztott könyvért beszedje az elnöktől, a bírótól és a jegyzőtől, de még az ügyészétől is a negyven lejelet, mert ennyibe kerül a könyv.

Megmagyarázzák Kocsis Mihálynak, hogy a bíróság a könyvekért nem fizet, sőt benne van az ítéletben, hogy nemcsak ezeket a könyveket kobozza el, hanem elkobozza mindazokat a könyveket, amelyeket eddig és ezután a Kocsis Mihály lakásán találunk.

A fanatikus hívő ebbe is belenyugszik és azzal bucsuzik a bíróságtól, hogy reméli: a bíró urak is megtérnek az új hitre, mert ez a hit az egyetlen és üdvözítő.

Boldog eszű ez a Kocsis Mihály. Bődtől mákonyt talál, amely e cudar világ sötét napjaiban narkotizálja.

A ravasz betétes

Arad, november 10. Rendkívül érdekes és szinte precedensül szolgáló eset játszódott le az egyik aradi bankfióknál, ahol az egyik betétesnek háromszázezer lejes betétje volt. Az illető fél november elsejére felmondta a betétjét és elsején meg is jelent a bankban, hogy a pénzét felvegye. A bank a kifizetésnek azonban nem tudott eleget tenni.

A betétes ekkor érdekes eljáráshoz folyamodott. Ügyvédje útján megóvatoltatta a bíróságnál a betétkönyvet, a bíróság az óvatolást ki is mondia és biztosítási végrehajtást rendelt el a bank ellen. A fél azonban még így sem birt hozzájutni betétjéhez, miután a végrehajtó, aki a pénzügyi minisztérium megjelölt, egy banit sem talált a kasszában.

Végül is a bank ügyésze letétbe helyezte a szóbanforgó háromszázezer lejt és így az érdekes ügy egyelőre lezárult.

Földalatti bazárt rendezett be magának egy jasi betörő. Jasiból jelentik: Az itteni rendőrség egy földalatti bazárnak jött nyomára, amely tele volt a legkülönbözőbb árukkal. Kiderült, hogy a furcsa bazárt egy Stefanovits Constantin nevű betörő létesítette, aki idehordta az elrabolt holmikat és itt valódi üzletet rendezett be belőlük. Az érdekes a dologban az, hogy Stefanovits jelenleg a jasi ügyészség foglya.

Brassó szenzációja:

Szerdán, november 11-én este 9 órakor

FROMNER ÉS VASILACHE
hirneves komikusok fellépése

az „ASTRA” színházi termében

AMERICAN CABARET

JÖN! JÖN!
UFERINI
Redoute Mozgó Brassó.

A pénzügyminisztérium már harmadszor cáfolja azt a hírt, hogy Jorga újabb külföldi kölcsönről tárgyal odakint Párisban. Mondom, harmadszor cáfolja. Valami tehát feltétlenül igaz.

Hasonlóképpen a Vütorul is buzgón demantálja azt a hírt, hogy Duca pénzért szágalszna a világ fővárosában. Buzgón demantálja. Tehát ez is igaz.

Rém egyszerű az eset ezzel a két államférfival, Párisban és a Pénzzel. Pont ugyanaz, mint a két zsidó esete szintén Párisban Rothschilddal és természetesen szintén a Pénzzel.

Husvét előtt mind a két zsidó éhes volt. — Nekem van egy ragyogó ötletem. — mondotta az egyik. — Menj fel a Rothschildhoz, strj keveset s kérj tőle kölcsön. Én majd várak a ház előtt. A szót követte a tett. Az egyik zsidó bement a palotába s odaszólt a portáshoz: — Egy kis kölcsönt szeretnék Rothschildtól...

A portás a kezébe nyomott egy zöld cédulát és felküldötte az első emeletre, a pezértikárhoz. Itt az egyik zsidó ismét elmondotta: — Egy kis kölcsönt szeretnék Rothschildtól...

A pezértikár kezébe nyomott egy sárga cédulát és felküldötte a második emeletre a főtikárhoz.

— Kölcsönt szeretnék Rothschildtól... A főtikár egy piros cédulát adott neki s felküldötte a harmadik emeletre az altikárhoz.

Kölcsönt szeretnék Rothschildtól... Az altikár a kezébe nyomott egy lila cédulát és felküldötte a negyedik emeletre a személyi titkárhoz.

— Kölcsönt szeretnék Rothschildtól... A személyi titkár egy fekete cédulát nyomott a kezébe és felküldötte az ötödik emeletre a magánpénztárhoz.

— Kölcsönt szeretnék Rothschildtól... A pénztáros bement Rothschildhoz, perc múlva visszatért és így szólt a zsidóhoz: — Itt van ez a téglaszínű cédula. Menjen le vele a portáshoz, már minden el van intézve.

A zsidó buzgón hálálkodott és lerohant a portáshoz. Az megnézte a téglaszínű cédulát, azután megforgatta a zsidót s hátulról úgy megrugta, hogy csak az uccán tért magához.

— Na, kaptál pénzt? — rohanta meg a másik. — Pénzt nem kaptam, de rend az van ebben a palotában!

Mondom, rém egyszerű ennek a két politikusnak az esete.

Először Duca ment ki Párisba. Már tárgyal mindenki. A keze tele van színes cédulákkal.

S most elmondja majd Jorgának, aki eddig kívül párt, hogy milyen rend van Párisban.

Apropos!

Vajjon vissza fogja adni Argetoianu a miniszterelnökséget Jorgának, mikor ez visszatér Párisból?

SZÁMTAN

A köztisztviselői fizetések táblázatát már ismét „kiigazították.”

Vagyis újból csökkentették a fizetéseket.

Ha még sokáig tart ez az igazgatás, nem sokára teljesen elapad minden fizetés, sőt eljutunk odáig, hogy a hivatalnoknak kell fizetnie az állásért. Nem is olyan lehetetlen gondolat. Nemelyik állás olyan jól jövedelmez, hogy érdemes külön bért fizetni érte.

Ez a legújabb csökkentés igen európai formában történik meg. Ugyanis a kormány nem azt mondja, hogy tisztelt úram, az ön javadalmazása kisebbedni fog s nem azt mondja, hogy ön eddig is mellékzárókat csinált, ha nem akart éhenhalni, de most már feltétlenül éhen fog halni, mondok, nem ezt mondja, hanem így szól:

— Az ön fizetését megszorozom 0.85 százalékkal!

Ez egy kellemes mondat. Mikor azt mondják, hogy a fizetésünket meg fogják szorozni. Az ember örül a szorzásnak.

S nem is gondol arra, hogy a tízedes törttel való szorzás egyszerű osztást jelent.

Szegény kis tisztviselőcskék most a szorzójel miatt boldogan hálálkodnak Argetoianunak. S csak január elsején fognak csodálkozni, amikor feleannyit kapnak kézhez, mint eddig.

Felő, hogy ingerültségükben a kormányt meg fogják szorozni 0.850 ezrelékekkel.

Ami e szorzás után marad belőle, azt már egyszerű kivással is elintézzük.

VÉGPILLANAT

Bergson, a halhatatlan francia filozófus halottaknapján elmerengésében előadást tartott az ember életének utolsó pillanatáról.

Ez a pillanat mindenestre nagyon érdekes. A halandó test és lélek a végső-kig ragaszkodik az élethez. Mikor azonban elérkezik az utolsó pillanat, hirtelen felhagy az ellenállással és akkor....

És akkor elkezd visszafelé élni a saját életét.

Egyetlen szemrebbenésig tart csak, de úgy tetszik, mintha akár 90 esztendő élné végig. A film pereg visszafelé. Ősz hajad megfeketedik, vonásaid kisimul-

nak, gyermekeid születnek, megnősülsz, majd vőlegény leszel, leérettségizel, beiratnak az első elemibe, gagyogni kezdesz, bepizkítasz a pelenkába és megszületsz. Majd eltűnsz a nemlét végtelenségében.

Tehát kétszer élünk mindannyian. Minden perc, minden másodperc, minden öröm, csalódás, keserűség és boldogság visszatér egyszer még.

Különösképpen a sziguranca örülhet e felfedezésnek. Bergson elmélete alapján legalább kimutathatja, hogy egy-azon személyt ugyanabban a pillanatban egyszerre kétszer fogja le. Egyszer oda-felé és egyszer visszafelé.

Föl kellene emelni ennek az intézménynek a büdtségét.

(—)

Kommunisták megzavarták Jorga párisi előadását

A tüntetőket a rendőrök és a hallgatóság eltávolították az előadási teremből

Páris, november 10. Rendkívül kínos botrány zavarta meg Jorga Miklósnak, Románia Párisban tartózkodó miniszterelnökének a Sorbonne-egyetemen tartott előadását Jorga, a mint a jelentések beszámoltak róla, többek között azért utazott a francia fővárosba, hogy a Sorbonne egyetem disz-doktori oklevelét átvegye.

Hétfőn délutánra tüzte ki az egyetem rektorátusa Jorga előadását. Az egyik előadóteremben összegyűlt hallgatóság előtt Jorga meg is kezdte előadását, de alig mondott el néhány mondatot, a botrány kitört.

Harmanc fiatalember, mintegy adott jelle felemelkedett a helyéről és röpiratokat szerkeszt szórva a teremben,

ellenségesen tüntetett a román miniszterelnök ellen.

A tüntetők hanogsan követelték, hogy Románia azonnal ürítse ki Bessarabiát. Az előadás megakadt az irtózatosszavajban s a rend csak akkor állt helyre, a mikor

az egyetem alkalmazottai a tüntetőktől távol álló diákokkal együtt lefogták a rendbontókat és egymásután hajigálták ki őket a folyosóra.

A közben kihívott rendőrség is megjelent a kínos tüntetés színhelyén és az előadást megzavaró fiatalembereket őrizetbe vette. A vizsgálat megállapításai szerint Jorga előadását kommunista agitátorok használták fel Románia-ellenes tüntetésre.

Hadijelentés a japán-kínai frontról

A kínaiak orosz segítséggel kiverték a japán csapatokat állásaikból

London, november 10. A Noni folyó környékén indított erőteljes japán offenzíva megtört. Bár a japánok annyira kiverték állásaikból a kínai csapatokat, hogy azok a folyótól 100 mérföldnyi távolságban foglaltak el új védelmi vonalat, az Angancsinnál végrehajtott kínai csapatösszevonásoknak mégis sikerült eredményeket elérniük.

A legújabb telefonjelentések szerint Mandzsuriában a hadihelyzet megváltozott és a kínai csapatok négy napos kemény harc után ismét visszaszerzték a Noni folyónál lévő régi állásaikat és a japánokat visszazorították.

Tokióban a vereség híre nagy nyugtalanságot és elkeseredést keltett. A japánok szerint a kínai győzelem annak tulajdonítható, hogy az ellentámadásba átmenő csapatok túlerőben voltak és a kínaiakat orosz csapatok is támogatták. Különösen nagy Japán fővárosában az elkeseredés a Népszövetség ellen, amely

lyet a lapok állandóan élesen támadnak és bírálnak Kína felé hajló álláspontja miatt.

Az Associated Press arról értesül, hogy Amerika most már döntő lépésre készül és érdekeinek megvédésére erőlyes kezzelet avatkozik bele a mandzsuri konfliktus ügyébe.

A FRANCIA SAJTÓ MEGLECKEZTETI BRIAND KÜLÜGYMINISZTERT

A japán-kínai konfliktus fejleményei miatt az Echo de Paris kemény támadást intézett Briand ellen, akit azzal vádolt meg, hogy kockára teszi a Népszövetség tekintélyét és a francia érdekeket, amikor Japán helyett Kínát támogatja. A Népszövetség e pillanatban kínai banditák pártján áll és a bolsevizmos szöke rét tolja. Minthogy a szövjet Indiát és Kínát akarja Európa ellen fellázítani, Briand a mandzsuri konfliktus ügyében eddig elfoglalt álláspontjával való-ságos öngyilkos politikát folytat.

Az új angol kormány tagjai kezét csókolta a királynak

és ezzel átvették tárcáik vezetését — MacDonald rendkívül érdekes beszéde az aktuális problémákról

London, november 10.

Az új angol kormány tagjai hétfőn délben jelenkeztek György királynál a hagyományos esküdtetés. Ezt megelőzőleg a kormány távozó tagjai visszaadták hivatalos pecsetjeiket az uralkodónak. Az új miniszterek kecséskül üdvözölték a királyt, majd lelettek a titkos tanácsosi esküt s a hivatalos pecsétet átveve, átvették tárcájuk vezetését.

Este zajlott le a Lord Mayor felavató lakomája, amelyen MacDonald miniszterelnök nagy beszédben ismertette a világgazdasági válság legfontosabb problémáit és a Hoover-féle moratórium lejártakor előálló helyzet eshetőségeit ismertette. Kifejtette, hogy Eu-

rópának békére van szüksége és hogy a leszerelést nem lehet különválasztani a világ általános problémáitól. Ezért az angol kormány minden elkövet a leszerelési konferencia sikeréért. Minden vonalon higgadt elmék vezetésére és irányító munkájára van szükség. Foglalkozott a font vágásával is és kimutatta, hogy

a font stabilitásának megingását nem Anglia belső viszonyai idézték elő, hanem következménye a nagy osztrák és német bankbukásoknak. Németország helyzetét sürgősen revízió alá kell venni, mert a nemzetek gazdasági elzárkózásának elve már régen csődöt mondott. A háborús állóságok tekintetében minden érdekelte félnek engednie kell, mert a helyzet folytonosan súlyosabb lesz és a nehézségek egyellen megoldásképpen csak forradalom következhethetnek.

A hódító nők

litka: az üde, rózsás arcszín! Az egészséges, jól ápolat külső az élet küzdőterén — a hivatásban és a társaságban egyaránt — elengedhetetlen kelléke az érvényesülésnek. Célatörő, okos nők ezért teszik szépségüket ellenállhatatlanná azzal, hogy arcukot és ajkukat „Khasana Superb”-et használnak. Észrevehetően és természetesen látszik.

A Khasana Superb ajakpirosító minden szinténus bőrhöz pompásan alkalmazkodik. Tarcán, izlésesen és feltűnően nélkül lopja az ajakra az ifúság hódító üdőségét. Aki látja, nem is sejt, hogy testét az ajka. Ehhez már csak a Khasana Superb Creme-t kell eldörzsölnie az orcáján, hogy az egészséges friss pirvától legyen százszor szebbé, mint volt. A Khasana Superb hatásán nem fog sem szél, sem eső, sőt a csók sem Nem fest; az arcról és az ajaktól csak szappannal és vízzel mosható le.

KHASANA SUPERB

Mindenütt kapható!

L 110 L 70

L 75

Még ma tegyen próbát egy kis csomag Khasana Superb ajakírral, ára: Lei 26 és arcpirosítóval, ára: Lei 30.

Vezérleratok Románia részére: „Gea”-Kraye, Timișoara.

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a M. Páris-London

Klíringtorgalom Auszria és Magyarország között

Bázel, november 10.

A Nemzetközi Fizetések Bankjánál igazgatótanácsa ma ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy megvalósítják a Közep- és délkelet-európai devizaklíring ter-vét, még pedig először Ausztria és Magyarország között. Az utóbbi már legközelebb megkezdí működését.

Valóságos fegyverraktárt találtak egy német asztalos házában

Halle, november 10

A naumburgi rendőrség hétfőn váratlanul házkutatást tartott egy Schneider nevű asztalosmesternél és a rajtaütésszerű vizsgálatnak szenzációs eredménye volt. Az asztalos házában találtak három gépfegyvert, két karabélyt és egy önműködő pisztolyt, továbbá 8000 darab élelőtöltényt. Schneider a fegyvereket és a löszert igen gondosan, ládákba csomagolta el s a fegyverszakértők megállapították, hogy a gépfegyvereket és karabélyokat időközönként alaposan kitisztították és olajozva, beszírozva, használatra minden pillanatban készen helyezték el a ládákban. Schneider asztalos ellen, aki tagja volt az acélsikárosok szervezetének, fegyverrejtegetésért megindult az eljárás.

Magyarországon korlátozzák az aranyforgalmat?

Budapest, november 10.

A „Magyarország” bankkötőkből úgy értesül, hogy az aranyforgalmat rövidesen korlátozni fogják, hogy ezáltal gátat vessenek minden spekulációnak törekvésnek Állítólag kötelezővé fogják tenni ezenkívül a június 15. előtti vásárolt külföldi részvények és egyéb értékek beszo-gáltatását. Az eddigi rendeletek szerint ugyan is csak az időpont után vásárolt érték-papírokat kellett beszo-gáltatni.

Hivatalos helyről mindkét tervet cáfolják.

Hírek

— A VILAG LEGVEKONYABB IZZÓ-SODRONYA. A műszaki tudományok sikerült újabb olyan sodronyokat előállítani, amelyek ötször vékonyabbak, mint a legfinomabb emberi hajszál. Ezeknek a villamos izzólámpákban alkalmazott sodronyoknak az előállításához csak egy többszörös nagyítással látható lyukon, amelyet egy gyémánton fúrtak volt keresztül. A Wolframot, amely egyike a legsúlyosabb fémeknek, olyan finomra lehet nyújtani, hogy egy font Wolframot az új izzósodronyok körülbelül 175.000 méterét lehet elkészíteni.

— Schober kancellár bíróság előtt véli meg a becsületét. Bécsből jelentik: Schober külügyminiszter becsületességért beperelte Stahremberg herceget, a felsőausztriai Heimwehr parancsnokát, aki a vád szerint egy gyűlésen a „címese gazember” és „csirkefogó” kifejezéseket alkalmazta rá. Az ügyet november 24-én tárgyalják Linzben.

— Időjárásjelentés. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint enyhe idő várható délkeleti szelekkel, sokhelyütt esővel.

— A flegmatikus vasúti merénylet. Gyuláról jelentik: Laki Istvánnal, az orosházi vasúti merényletével, tegnap közölte ügyvédje a kormányzó kegyelmét. Laki kijelentette, hogy a kegyelem nem lepte meg, mert azt ugyanis várta. Nem félt sem soha — mondta — csak akkor ijedtem meg, amikor kihirdették előttem, hogy felakasztanak. Azóta azonban nyugodt vagyok. Laki meg sem kérdezte, hogy kötélt helyett mit kapott. A védő egyébként újabb kegyelmi kérvényt küld a kormányzóhoz, amelyben az életfogytiglani büntetés mérséklését kéri.

— Rangos barátai voltak a sikkasztó perceptoroknak. Tordáról jelentik tudósítónk: A tordai törvényszék tárgyalásra ültette ki Székely László volt tordai perceptor ügyét. Székely László néhány év felforgása alatt másfél millió lejnyi összeget sikkasztott a várostól. Manipulációiról sokan tudtak, amint azt is tudták, hogy Székely Lászlónak már a múltban is voltak nem egészen rendes és legyelemi vizsgálatot igénylő ügyei. Ennek ellenére szinte nagyhatalom volt a maga portáján, kebelbarátja a város akkori polgármesterének és az ellenőrzésével senki sem törődött. A város polgársága nagy izgalommal várja a törvényszéki tárgyalást, mert abban reménykedik, hogy világosság derül majd a bíróság előtt azokra az összeköttetésekre is, amelyek a sikkasztó perceptor olyan sokáig a polcon tartották.

— Kereskedők és iparosok a ház- és boltbérlet leszállításáért. Marosvásárhelyről jelentik: A megyebeli és a városi kereskedők és iparosok monster tiltakozó-gyűlést tartottak az iparkamara nagytérképében. Dr. Márk Miklós ügyvéd, a kereskedőtársulat főtitkára a kereskedők és iparosok sérelmeit és követeléseit magában foglaló határozati javaslatot terjesztette elő, melyhez Bustya Béla az építőiparosok szövetségének elnöke, Vlása György, az iparostársulat alelnöke, dr. Erdélyi Emil kereskedő, Benkő László nyomdatulajdonos, az iparkamara alelnöke, Bertia Gyula vendéglős, József Andor kereskedő és dr. Ferenczy Zsigmond ügyvéd szölköztek hozzá. Rosenfeld Jenő elnök összefoglaló beszéde után elfogadták a határozati javaslatot, mellyel csatlakoznak az erdélyi és bánáti kereskedelmi testületek szövetségének határozatahoz és nyomatékosan kéri a kormányt, hogy az üzletbérlet maximumát, a helyi viszonyokhoz alkalmazkodva, törvényhozással szabályozza. Együttal a gyűlés 25 tagu küldöttséget

választott, mely Várady Ferenc elnöke alatt tárgyalásokat kezd a háztulajdonosokkal a házbérek békés uton való redukciója ügyében.

— HAZASSÁG. Kolb Rózi (Szatmárhegy) és Hacker Imre (Feketegyarmat) f. hó 10-én d. u. 2 órakor Nagyváradon, a Fuchs M. utcai izraelita templomban házasságot kötöttek.

— Nyolc hónapra ítélték Oprea volt csikszeredai polgármestert. Csikszeredából jelentik: Oprea Miklós volt csikszeredai polgármester ellen, még 1925-ben hivatalos pénzek elikkasztása és más szabálytalanságok miatt bünvádi eljárás indult meg. A csikszeredai törvényszék a soká huzódó ügyben ma ítélezett s Opreát 8 havi fogságra s 5 havi hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint védője fellebbezést jelentett be.

— ANNI BESANT

A theosofiai mozgalom 86 éves apostolnője, napok óta haldoklik. Anni Besant, angol lelére, egyik vezére az indus nacionalista mozgalomnak is.

— Rabszolgamunka Csikmegyében. Csikszeredából jelentik: Csikvármegye prefektusa körlevelet intézett a községi jegyzőkhöz s egyben udvarias levélben kérte a megye papságát, hogy befolyásukat érvényesítve, a lakossággal végeztessék el az állami utak javítását, mert az állam e célra pénzt adni nem tud. Az udvarias kérés következtében, egyes községek vezetői a legnagyobb kiméletlenséggel hajtották községeik lakosságát a közmunka teljesítésére. Póra Imre gyimesföldi községi bíró buzgósgában még az özvegyeket és a hadirokkantakat is kirendelte az országút kavicsozására. Ennyit talán mégsem kívánt a prefektus?

— NYOLC HÓNAPOT KAPOTT A SZATMÁRI „FEKETE-KÉZ”. Szatmári tudósítónk jelenti: A nyáron Freund Chaim textil-nagykereskedő egyre-másra fenyegető leveleket kapott, amelyekben egy „fekete-kéz” a duzsogdag textil-nagykereskedőtől előbb ötven, majd százezer lejt követelt. Freund Chaim előbb mit sem törődött a fenyegető levelekkel, de később ezek a levelek egyre szemérmelenebb és terrorisztikusabb hangon követelték a pénzt, úgy, hogy a kereskedő jelentette az esetet a rendőrségnek. A „fekete-kéz” egyik levelében kifejtette, hogy vele nem lehet tréfálni mert ő egy keresztény spanyol férfi és egy zsidó nő törvénytelen gyermeke és benne ravaszsgal mérészséggel párosul. A rendőrség néhány napi megfigyelés után elfogta a „fekete-kezt”, akiről kiült, hogy talmudista, aki polgári foglalkozásában zsidó gyermekeket imádkozni tanít. Tischler Benjámin ma mindössze tizenkilenc éves és egyáltalában nem marcona kinézésű. A „fekete-kéz” ügyét ma tárgyalta a szatmári törvényszék és minősített zsarolás címén nyolc és fél hónapi fogságra ítélte. A „fekete kéz” nem is felebbezett. Letűli a nyolc és fél hónapot.

— A munkanélküliekért. Csikszeredából jelentik: A Katolikus Népszövetség csiki tagozata — a közeledő télre való tekintettel — dr. Györgypál Domokos elnök vezetésével tervezetet dolgozott ki, amelynek értelmében a munkanélkülieknek munkát közvetítenek, az éhezöket meleg étellel látják el, a ruhátlanoknak pedig ruhát osztanak ki. December 1-től március 1-ig a szegények rendelkezésére áll egy népkonyha s egy melegedő is. Itt említjük meg, hogy Tanber Mária operaénekesnő f. hó 10-én a vigadó nagytérképében hangversenyt rendez, amelynek tisztá jövedelmét a munkanélküliek felségélyezésére szánta.

— Megharapta egy veszett macska. Marosvásárhelyről jelentik: Tegnap délután Gyulai László mérnököt, amint lakásának padlására ment, megharapta egy veszett macska. A mérnök azonnal lelötte az állatot, amely, mint a vizsgálat megállapította, tényleg veszett volt. Gyulait Kolozsvárra szállították a Pasteurbe.

— Csőd Brassóban. Erdős Mór, Kapu-utcai gramofon, bicikli és varrógépzület tulajdonosa csődöt kért maga ellen. Passzívja 740 ezer lej, aktívja 450 ezer lej.

— ÉRTESÍTÉS. A brassói Magyarpart nagy intézőbizottsága 1931. november hó 11-én, szerdán este 8 órakor a római katolikus iskola rajztermében gyűlést tart, melyre az intéző bizottság tagjait ezuton is meghívja és pontos megjelenését kéri az elnökség.

— Mi az a „M”? A világ legerősebb filmreke, német beszélőfilmszenzáció. Fritz Lang (a Metropolis, Spion és Hold asszonya) rendezője alkotta meg ezt a remekművet, amelynek címét nem lehet közölni és csak egy betű egy kézbe rajzolt „M” hívja fel a közönség figyelmét arra, hogy nézzék meg ezt a filmet. Fritz Lang legújabb és legzseniálisabb alkotását. A darab témája hasonlít a düsseldorfi tömeggyilkos rém esetéhez és egy Kürten Péterhez hasonló gonosztevő bűniet tárgyalja. Az „M” a legizgalmasabb filmsláger és természetesen a brassói „Modern mozgó”-ban kerül premierként bemutatásra. (e)

— Balra... Ez a címe annak az eleven románnyelvű folyóiratnak, amelynek most már második száma hagyta el a sajtót s amely országszerte élénk fogadtatásra talált, különösen a haladó gondolkodású értelmiség rétegében. Érthető ez az érdeklődés, mert a folyóirat régóta megnyilvánuló szükségletet elégít ki azaz, hogy a marx, történelmi materialista világnézet szemüvegén át világít rá napjaink rettenetes válságának sorsdöntő eseményeire, rendkívül megkönnyítve ezzel az eligazodást mindazok számára, akiket egész lényükben gyötör a jelen páratlan zürzavara és kétségtelenül tisztuló vajudása. A „Spre stanga”, amely egyelőre havonta kétszer jelenik meg Ilie Cristea brassói professzor és publicista, az Adeverul országszerte ismert nevű volt munkatársának a szerkesztésében, bátor és kiméletlenül tárgyilagos analízisét adja egy a belpolitikai, mint a nemzetközi élet számottevő történéseinek s tiszta szintézisét nyújtja a világka-leidoszkóp vakító, kábító tarkaságának, példátlan ellentétességének, amikor kiváló munkatársi gárda cikkeiben egybeveti mindazt, ami lényeges egyrészt a kapitalista országokban, másrészt a rohamosan fejlődő Szovjetszövetségben végbemegy. S tudatosan a marxista kritika Röntgenfényével sugározta át elsősorban azt, amit a román sajtóból nem tudhat meg a megismerésre törekvő intellektuál és kisember. Az ilyenformán Romániában hézagpótló „Spre stanga” Brassóban jelenik meg. Szerkesztősége és kiadóhivatala címe: Brasov, Calea Junilor 6. Előfizetése egy évre 360, félévre 180 lej, munkásoknak, földművelőknek és intellektuelleknek pedig 240, illetve 120 lej.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredménye változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A BRASSÓI „ASTRA” CONSERVATORIUM tudomására hozza az érdekelteknek, hogy Ciurcu Florica operaénekesnő, tanárnő, az ének (canto) leckéit megkezdi. Közelebbi a conservatórium titkárnál. (e)

— Harakirit követelt el egy állástalan utazó. Temesvárról jelentik: Gelsinger János 66 éves kereskedelmi utazó, aki már hónapok hosszú sora óta állott kereset nélkül, tegnap este lakásán harakirit követelt el. Az elkeseredett ember egy konyhakéssel olyan szörnyű vágást ejtett a hasán, hogy belei valósággal kifordultak. A szerencsétlen véget ért utazót kórházba szállították, ahol rövid szenvedés után meghalt.

— NOVEMBER 18-ÁN LESZ ÍTELET A KÉMKEDÉSI PERBEN. Bukarestből jelentik: A katonai felső bíróság előtt folyó Aradi-féle fellebbviteli perben november 18-án hirdetik ki az ítéletet. Eddig a védők beszéltek, akik igyekeztek a vádirat ellentmondásait bizonyítani.

— KÜLÖNÖS VÁLTÓHAMISÍTÁSI ÜGY. Kolozsvári tudósítónk jelenti: A kolozsvári törvényszék III. szekciója előtt ma tárgyalta Bán József vasutas váltóhamisítási bűnperét. Bán kölcsönt vett fel Giurgiu Traján dr. kolozsvári ügyvédől s fedezetképpen garancialevelet és három darab váltót adott át. A váltókon Bán feleségének aláírása is szerepelt. Később Bán elvált a feleségétől és az asszony feljelentést adott be volt férje ellen, hogy engedélye nélkül írta nevét a váltókra. Colfescu ügyész, aki a vádat képviselte, a tárgyalás során a vádat kiterjesztette Giurgiu dr. ügyvédre is, azzal az indoklással, hogy tudomása volt arról, hogy a váltókra nem az asszony írta oda a nevét, hanem a férj. A kihallgatott tanúk azonban azt vallották, hogy Bánné közjegyző előtt hatalmazta fel férjét, az ő nevének aláírására, Giurgiu dr. vád alá helyezése a kolozsvári jogászörökben kinos felúnést keltett. Az ügyben egyébként a kolozsvári törvényszék a jövő hét keddjén hirdeti ki az ítéletet.

— KONRAD VEIDT BRASSÓBAN. Konrad Veidt egy olyan társulattal jött Romániába és vendég szerepléseinek sorozatát egy oly kiváló sikerrel kezdte meg, amely még az élénk emlékeztetünkben levő Harry Liedtke diadalmi menetét is árnyéka állítja. A Brassóban tartandó egyetlen estélyhez, (november 12-én), még megmaradt jegyek a Zeitschriftenzentrale-nál kaphatók. A tömeges érdeklődés folytán kérjük az érdekelteket, hogy előjegyzett jegyeiket a (november 12-iki) Konrad Veidt előadásához szerdái váltásuk ki, mert elkenetben azok felett másként fogunk rendelkezni. — G. Ongyérth hangversenyiroda. (e)

— Nagy tűz Hunyadmegyében. Déváról jelentik: Serel községben, mely Puj közelében fekszik, szombat délben veszedelmes tűz pusztított, 28 lakóház és 60 gazdasági épület hamvadt el. A községi elöljáróság a tűz kitérését telefonon jelentette a prefektusnak, aki rögtön ki is utazott a helyszínére. A házról-házra harapódzó tüzet, csak a késő esti órákban sikerült lokalizálni. A kár még házávetőlegesen sem becsülhető fel, most van folyamatban annak megállapítása, s ami a legszomorubb, a leégett ingatlanok nem is voltak biztosítva. Dr. Bratu prefektus, a tűzkárosultak részére, sürgőnyileg kérte egy nagyobb összegű segély kiutalását.

— PENZHAMISÍTÓ CSELEDLEANY. A brassói rendőrség letartóztatta Mazare Mária 18 éves nagyborsosnyó leányt, aki egy helybeli üzletben hamis 500 lejes bankjegyet akart beváltani. Vallatásakor kiderült, hogy az 500 lejes sajátkezűleg rajzolta. A rendőrség próbát tett a bankjegyhamisító leánnyal, aki előttük egy megtevésztésig hű papírpénzt rajzolt. Megmotozása alkalmával harisnyájában még két hamis bankjegyet találtak. A rendőrség a leány falujában nagyszabású nyomozást indított, mert a gyanu alapján feltételezhető, hogy cinkostársai is voltak.

— Ingyen francia nyelvgyakorlás. A „Cercul Analor” brassói társaság tagjai tudomására hozza, hogy francia tárgyalási óráit f. hó 11-én szerdán nyitja meg a tiszti kaszinó helyiségében, amelyen szívesen lát mindenkit, aki a francia nyelvben tökéletesíteni óhajtja magát. Ezek az ülések, miként a múltban, a francia társalgással párhuzamosan francia folyóiratokkal, valamint a francia irodalom más termékeivel is megfognak ismerkedni. Ülések minden szerdán d. u. 6—8-ig. A tárgyalási órák díjtalanok, sőt adott esetben a folyóiratokat és könyveket is kölcsönadjuk. — A vezetőség.

Halgassa meg

NOVEMBER 10-ÉN (KEDDEN)
ESTE 8 ÓRAKOR

a budapesti

RÁDIÓ STUDIO TRADER HORN

expediációs filmről tartandó 45 perces előadást. Az előadás keretében hallható oroszánbőgések az expedícióval felerült nehézségek és a veszedelmes megpróbáltatásokat illusztrálja.

Redoute Mozgó
Brassó.

REKORD RUHAÁRUHÁZ BRASSÓ, KAPU-UTCA 1 SZ.

Ajánlja kitudó minőségű készruhát, kabátait, gyermeköltönyeit a legolcsóbb árakon

Elegáns szabású férfi-öltöny	600	Leitől
Férfi rövid téli kabát, vatta bélsel	450	"
Férfi téli kabát fekete, bársonygallérral	950	"
Finom gyermek-öltöny, 3-10 évesig	250	"

Rendelt öltönyök és borkabátok mértékűn 24 óra alatt készülnek
Argus reklám

Jön a brassói Modern Mozgóba!

Közgazdaság

A csehek

marháért és disznóért adják a fát

Magyarország inkább letaroltatja erdőit, de nem ad devizát — Ezidő szerint csakis magyar iparcikkek ellenében tudnánk fát exportálni

Ötven milliós faexportunk már is a felére csökkent

Budapest, november 10.

Fában — a helyzet változatlan. Szeretnénk venni, de nem tudunk. Mi szeretnénk eladni, de nem tudunk. A magyar és román fakeresletnek és fakínálatnak január 1-ével lealkonyult. Január elsején történt ugyanis, hogy a cseh—magyar vámháború egyenlővé vált a 58 pengős büntető vámtarifát és azóta, habár a vámtarifán enyhítéseket eszközöltek is, a régi jó üzlet-barátság és a régi jó kereskedelmi viszony nem akar és nem tud helyreállni.

Lenn Erdélyben jóformán megállt a fejsze. Az erdők csendesek. A raktáron levő mennyiségek eladhatatlanok, holott itt a lapos Magyarországban kell a fának, kell a tűzifa, kell az épületfa és kell a faragottfa. A legutolsó év statisztikája szerint nem kevesebb, mint 50 millió pengő értékű fát vásároltunk Magyarországra, de nagyon félt, hogy ennek az összegnek felét sem veszi át, mire ezt a szerződésen 1931-es gazdasági esztendő lezárjuk.

Már nemcsak a behozatali vám drágasága tartja vissza a budapesti fakereskedelmet attól, hogy tőlünk fát vásároljon, hanem főként és leginkább, hogy nincsen pénz, amellyel fát vásárolhatna. Nem kap devizát! A legnagyobb cégek is itt állanak anélkül, hogy megfelelő fizetési eszközt tudnának a romániai fakereskedelem rendelkezésére bocsátani — Romániában. A Magyar Fatermelők, Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesülete informál és kimutatja, hogy minden mennyiséget meg tudna venni pengőért. Pengőért igen, de csak ab Budapest. Már hogy a pengő ab Budapest. A devizakorlátozó intézkedések elháríthatatlan nehézségeket gördítenek a romániai fa-import elé. Most fejeződött be, alig egyhét napja, a román fatermelőknél és a magyar faimportőrökönél egyik kongresszus itt Budapesten és október 31-én már újabb kongresszust tartottak. A kontingentált mennyiséget illetőleg kész a megállapodás: 32.000 vagon tűzifát küldhetünk át Magyarországra. A román termelők részéről az egységes árat illetőleg is körülbelül kész a megegyezés, de nem tudták még ma sem megoldani a kérdést, hogy miképpen bocsássák a román kereskedő és termelő rendelkezésére az áru ellenértékét.

A magyar deviza hivatal azon az állásponton van, hogy csak elnélkülözhetetlen nyersanyagokért kell odaadni azt a kevés devizát, amellyel ma még Magyarország rendelkezik. Magyarországnak e pillanatban összesen nincsen 9 millió pengőnél több értékű devizája. Bagatell kis összeg ez olyan országban, amelynek ipari nyersanyagait legnagyobb részét a vámkülföldről kell beszereznie. A fa nem olyan fontos nyersanyag, hogy azért érdemes legyen devizát adni. Faja van Magyarországnak! Tűzifája legalább is van. Ugy informálnak, hogy azok a készletek, amelyek ma Magyarországon fekszenek, legalább is egy esztendőre elegendőek ahhoz, hogy a fűtési szükségleteket kielégítsék. A nyár elején arról beszéltek, hogy a behozatali vámokat a magyar kormány ismét emelni fogja és ennek a hióbírnek hatása alatt a magyar tűzifaimportőrök igen tekintélyes készleteket vásároltak össze. Ha ez a mennyiség elfogy: — elfogyott. Nem fontos többé, hogy az emberek román, vagy cseh tűzifával tüzelnek-e, mikor már egyre jelentősebb mennyiségű magyar szenet tudnak bányászni és, ha ez a szénkészlet sem volna elegendő, a földművelésügyi minisztérium majd időelőtti págási engedélyeket ad, taroltatja a meglévő erdősegeket, sem mint-hogy devizát adjon.

Egy kicsit brüszk és nagyképi, ahogy Magyarország minden gazdasági érdekét és nemzetileg álló vagyonát feláldozza inkább, sem minthogy külföldi tartozásainak annuitását és kamatait ne fizesse. Mindent odaad, de a devizáját nem adja oda, mert nyugaton aszerint becsülik meg az ország értékét és becsülik fel az ország hitelképességét, amennyire és ameddig szilárd a pengő. Ez talán egy kissé smokk álláspont, de mindenesetre elvi álláspont, a

melyből itt jelentősebb engedményekre számítani nem lehet. Ez másszóval és reánk vonatkoztatva azt jelenti, hogy a romániai tűzifa-kivitel nem számolhat mindaddig jelentősebb magyarországi átvételre, amíg ragaszkodik ahhoz, hogy devizával fizessék, vagy ameddig ahhoz ragaszkodik, hogy Romániában rendelkezésére bocsátott pengővel fizessék.

Csehország, amellyel még ma is áll bizonyos vonatkozásban a vámháború, tűzifa tekintetében jobb helyzetben van, mint Románia. Az ideiglenes egyezmény szerint ugyan kontingense csupán 20.000 vagon, de ezért a huszezer vagonért pénzt kap. Ez a 20.000 vagon nemcsak papírosengedelemtől, hanem realizálható üzleti lehetőségtől is, mert a magyar és cseh fatermelők és faimportőrök olyan egyezményt kötöttek, amelynek alapján ki is tudják fizetni. Prága marháért és disznóért kap Magyarországtól, a cseh fatermelő fát szállít Magyarországnak és így quasi cserekereskedelemben formájában, clearing forgalomban, kiegyenlíti az egymás követeléseit.

Ha a romániai fakereskedelem tűzifában Magyarországon eredményeket akar elérni, előbb-utóbb kénytelen lesz arra, hogy a cseh példát kövesse. E tekintetben nehezebb a helyzetünk, mint a cseheké, mert hiszen hozzánk nem szállíthat Magyarország agrárterméket, mert van magunknak is, sajnos, éppen elegendő. A román fatermelőnek a magyar iparral kellene megegyeznie, rekompenciát magyar ipari termékeket kellene vásárolnia, ha azt akarják, hogy a tűzifát Magyarországnak ne csak eladják, hanem annak árát meg is kapják.

Más a helyzet épületfában. És sokkal fontosabb is az épületfának magyarországi exportja, mint a tűzifáé, mert hiszen körülbelül 25 százalékkal több épületfát vesz Magyarország Romániától, mint tűzifát. Tizen-négymillió pengőért tett ki az az érték, amelyet Magyarország tabaly Romániából tűzifa formájában importált és ezzel szemben 35 millió pengő az az érték, amelyet a Magyarországra szállított fűrészeltfa képviselt. Nálunk Erdélyben az az általános tévhiedelem, hogy a tűzifa exportunk a Magyarország felé irányuló exportnak lelke. Szó sincs róla: sokkal több épületfát exportálunk, legalább is sokkal nagyobb értékű épületfát és itt még az az előnyünk is meg van, hogy míg tűzifában autarkikus rendszabályokkal Magyarország önmagát valahogyan el tudja látni, addig épületfában feltétlenül reánk van szoruló, mert hiszen Magyarországon egyetlen szál fenyőfa sincs. Igaz, építeni sem kell ma, a magyar parasztnak a maga disznóóját sem kell megreperálnia, de ott a Magyar Bútoripar és ott vannak azok a közmunkák, a melyekkel a magyar kormány a munkanélküliek elégedetlenségét csendesíti el és ez a közmunka, valamint a bútoripar nem nélkülözheti el azt a nyersanyagot, amiért ma a devizakorlátozó hivatal devizát adni nem akar.

Sajnos, épületfában sem áll Románia konkurrenciája nélkül. A jugoszláv és cseh erdők éppen úgy ontják a maguk termékeit, mint ahogyan mi is szállítani tudjuk a deszkát. A magyar faimportőrök épületfát illetőleg is azazal fognak megállapodni, aki az új fizetési formulának előbb-utóbb behódol. Ez az új fizetési formula nem ismer tovább készpénzt és általában pénzt, hanem a magyar agrár termékeket, vagy a magyar ipar produktumait fogadja el a szállított értékek kiegyenlítéséért.

A román fa Magyarország felé való előretörése tehát akadályokkal áll szemben. Nekünk, lenn Erdélyben, nem kellene a magyar ipar termékei, azok az iparcikkek, amelyeket Magyarországon fáért cserében fizetni hajlandó volna, mert — valljuk be! — az exportáló román fakereskedelem ezeket az iparcikkeket képtelen volna elhelyezni. Az investíciós kedv nálunk elhalt, a fogyasztási képesség elesékevénysedett és nem érünk semmit azzal, ha akár a tűzifáért, akár az épületfáért vasfélgépjárműveket, gépeket, vasárakat, vagy pamutszöveteket kapnánk Magyarországtól, mert ezeket a mennyiségeket lehetetlen nálunk elhelyezni. De egyébként is, még egyetlen évben sem hoztunk be Magyarországból e cikkek közül többet, mint legfeljebb 20—25 millió pengő értéket, holott a fakivitelünk még minden évben legalább 50 millió pengőre rugott. A román fakereskedelem tehát, ha ezeket a cikkek az általa szállított fa mennyiségeknek ellenértékéeként el is fogadná, nem tudna e cikkekkel annyit átvinni, amennyit Romániában passzírozni lehet és ha lehet is: a román fakereskedelem e pillanatban nincs abban a helyzetben, hogy a világtól versenyárból engedményeket tegyen, már pedig ezeket a rekompenciációs cikkek csak abban az esetben lehetne valahogyan elhelyezni, ha azoknál legalább 10—15—20 százalékos árredukciót szenvedne el.

A helyzet tehát fában változatlan: kilátástalanul sötét és rossz. Az egyetlen komoly piacunk, amelyben még a devizakorlátozó intézkedések előtt is felfelé tendáló volt a felvevőképesség, hovatovább teljesen elvész. Ép-

Áll a harc a tűzifaexportőrök szindikátusa körül

A minisztertanács hozzájárult a szindikátus megalakításához, de az exportőrök nagy része nem lép be a szindikátusba

Bukarest, november 10.

A belföldi tűzifapiac élenk érdeklődése mellett indult meg az a mozgalom, amely feladatát tűzte ki, hogy azokat a romániai exportőröket, akik Magyarországra tűzifát szállítanak, egyetlen közös érdekszindikátusba tömöríti.

A szindikátus megalakítása ellen azonban több tűzifaállalat vétőt emelt és ezek memorandumot terjesztettek be a földművelésügyi, valamint az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumokhoz, a melyben kifejtették, hogy egy ilyen szindikátus nem lehet hasznos a romániai tűzifaexportőröknek, mert lehetetlenné te-

szí az egészséges versenyt úgy a belföldi, mint a magyar piacon.

A memorandum nem kerülhetett érdemleges tárgyalás alá, mert a minisztertanács szombat esti ülésén már megadta az engedélyt a szindikátus megalakítására s így az ellenzés már a kezdeti stádiumban elbukott.

Amint értesülünk, a harc az érdekelte exportőrök között ezzel még korántsem ért véget, mert azok, akik elleneztek a szindikátust, nem szándékoznak abba lépni, mert úgy vélik, hogy a szindikátuson kívül érdekeiket jobban meg tudják védeni.

Aktíva: 217.865,710 lej

Passzíva: 119.877,343 lej

Kényszeregyezséget kért a Temesvári Sörgyár Rt. is

A kényszeregyezségi kérést a sörgyár az ilfovi törvényszéken nyújtotta be. A sörfogyasztási krízissel indokolja a fizetéseképtelenséget a sörgyár, amely 100 százalékos egyezséget ajánl fel a hitelezőknek

Bukarest, november 10.

Az a fizetéseképtelenségi lavina, amely kiméletlenül szánt végig az országon, megdöbbentően nagy áldozatokat követel az erdélyi ipartól is. Néhány nappal ezelőtt jelentették csak, hogy a brassói Czell-csoport kényszeregyezséget kért, annak ellenére, hogy a vagyoni helyzete ezt nem tette volna szükségessé, mint-hogy az aktívák összege pontosan 89 millió lejgel haladja meg a passzívákat.

Ugyan ez a sors érte most a Temesvári Sörgyárat is, amely a mai nap folyamán ugyancsak az ilfovi törvényszéken benyújtotta a kényszeregyezségi kérést.

A Temesvári Sörgyár a Bácság egyik legrégibb szakmai vállalata, amely mintegy 115 éves múltra tekint vissza. Néhány évvel ezelőtt még a Temesvári Bank és Kereskedelmi Bank érdekeltségébe tartozott a sörgyár, amely abban az időben

a Bácság egyik legvirágzóbb vállalata volt.

A Szana-banktól a brassói Czell-csoport vette át a sörgyárat, amelynek üzleti hálózatát kibővítette és nagyobb arányú hálózatot létesített.

Miután a brassói érdekeltség kényszeregyezséget kért, valószínűnek látszott, hogy a Temesvári Sörgyár sem kerülheti ki ezt a sorsot.

A mérleg szerint az aktíva 217.865,710 lej, míg a passzíva 119.877,343 lej, tehát az aktíva majdnem 100 millióval haladja meg a passzívát és ennek alapján a vállalat teljes 100 százalékos egyezséget ajánl fel a hitelezőknek, kamatmentesen, három évi visszafizetési kötelezettséggel.

A visszafizetést a vállalat négy részletben eszközölné,

oly módon, hogy az első kilenc hónapban 15, a másodikban 20, a harmadikban 25, a negyedik kilenc hónapban pedig 40 százalékot fizet vissza a hitelezőknek.

Az ilfovi törvényszék még nem állapította meg a kényszeregyezségi tárgyalás napját.

REDOUTE MOZGÓ BRASSÓ. Telef. 145.

KEDDEN, SZERDÁN 5 és 7 órakor folytatjuk

„A szív melódiája”

HANSJUNKERMANN, MARIA PAUDLER, G. FRÖHLICH. (9 órától színház)

Következő műsorunk:

Sztrájkol a gólya

1931 évad szenzációs slágere

pen ma jelent meg a magyar kormány egyik olyan nyilatkozata, amely odamutat, hogy a magyar kormány a devizakiutalások tekintetében még további megszorításokra kész, ami azt jelenti, hogy még kevesebb fát fogunk tudni eladni Magyarországnak, mert a magyar behozatal még inkább nem lesz abban a helyzetben, hogy a behozott fáért pénzzel fizethessen. A legnagyobb valószínűség szerint a csehek az egész vonalon levernek bennünket, ami nem csak azt jelenti, hogy fában szorítana ki bennünket Magyarországból, hanem azt is jelenti, hogy elvesztjük a Csehország felé irányuló agrárkivitelünknek is jelentékeny százalékát, mert hiszen agrártermékeket ad majd Magyarországra a fáért, az a Magyarország, amely sohasem exportált olyan mennyiségű agrárterméket a cseheknek, amilyen mennyiséget most clearing formájában exportálni fog.

E kétségbeejtő perspektívával szemben cselekedni kellene.

Amint mi egymást, a kormányzatot és a kereskedelem szervezetségét ismerjük, nem fogunk cselekedni semmit sem. Mi mindig el-tűrjük és elszenvadjuk, hogy az élelmesség és ügyesség a porondról lepofozzon bennünket és éppen ezért nyugodtan és minden ellenakció nélkül most is tűrni fogjuk, hogy az a fa, amely egyedül Magyarországból 50 millió pengőért hozott be Romániában, elveszen és el-senyyedjen a tehetetlenség és szervezetenység jóvoltából.

Halász Sándor

A SIRO VÁROS

Minden állomáson két-három órát rostokolt. A Kárpátokon túl embereket szedett fel, a történelmi országok öntötték ki emberfeleslegüket. A Kárpátokon innen meg minden állomáson ürültek a kocsik. Jött az új tisztviselői osztály, a hivatalnok urak serege s az a feladata, hogy az új impériumot berendezze.

Ahogy megállt az utcasarkon és elnézte a beözönlőket, egy Wildwest film egyik jelenetét merült fel a képzeletében. Látta a végtelen perit, amelyet még nem tört fel az eke. Hatalmas ekhós szekeret vontak az állatok, nehéziárás emberek haladnak a szekerek mellett, a melyen minden cók-mókjuk rajta van, mennek előre napnyugatnak.

És ott a távoli domb alján szoborszerű merevséggel ül paripájának hátán az indián és kemény tekintettel néz farkas-szemét a jövővényekkel, akik kiturják ősei örökségéből.

De azok pusztaságba jöttek, a senki földjére, bölénycsordák és indiántörzsek felmérhetetlen dominiumába. Ezek most mindent készen kapnak, csak be kell telepedniük az elhagyott lakásokba, csak le kell ülniük az üresen maradt íróasztalok mellé. Nem kell fáradniuk, nem kell küzdeniük, nem kell élet-halál harcot vívniuk, míg új otthont teremthetnek maguknak.

Izzadva tolják a hordárok a kétkerekű talyigákat. Vesszőfonatu kosarakban hozzák a honfoglalók ruháikat, fehérneműjüket, és ott baktatnak a talyigák mellett büszkén, öntudatos arccal.

És jönnek egymásután messzi nyugatról a vonatok. Szinte észrevétlenül megy végbe a bevándorlás. Vízkeresztig már új, idegen arcok tarkítják erősen az utcát. Felderítő expedíció az előretörésük. A család még ottmaradt Prágában, Budweisban, Pribramban, a régi lakást óvatosságból még nem adták fel és egy-

előre csak hónapos szobákban húzódnak meg. A butorozott szobák egyszerre csak megtelnek, az otthagytott tisztviselői lakások új gazdát kapnak.

És mennél több vonat érkezik, annál nagyobb a városban a lakásínség. Már a fürdőszobákat, a cselédszobákat is megszállották. Vaságy, mosdó, egy szék és olcsó fali tükör, elég volt ez butorzatnak. Ruhátnak ottvan a kosár. Kiszolgálásra sincs szükségük, maguk takarítanak és ellátják magukat mindennel, a mire szükségük van.

Ezekből a hónapos szobákból, ezekből a kis zugokból indul ki aztán a továbbterjeszkedésük.

A dermedt apáthia egyszerre megszűnik, a város megélénkül.

A kereskedők, vendéglősök, kávéosok reménykednek. Új emberek, friss pénz. Ezeknek tele van a zsebük dohánnyal, beruházási költséggel, mindenféle jutallékkal, talán megindítják a baldokló, vergődő üzleti életet.

És egy pár kereskedő, amint módját eheti, már indul is nyugatnak. Régi üzleti kapcsolatokat elevenít fel és árukat hoz. A kirakatok lassan megszineznek és a pompától, luxustól elszokott szemek csodálkozva simogatják végig a friss selymeket és bársonyokat.

A vendéglős lemegy pincéjébe és számot vet borkészlete felett. Sok-sok vendéget vár az üresen tátongó helyiségekbe.

Az élet nem ismeri a nyugalmat. A megállás és mozdulatlanság: halál.

De a vásárlók és vendégek valahogy elmaradnak. A pazar fényben csillogó éttermekbe csak egy-egy magasabb rangú tiszt téved, hogy vacsorázzon és megigya a háromdeci borát. Az új emberek otthon maradnak, teát főznek és hideg felvágottat esznek melléje.

Csak szombat este indul meg népvándorlás a mellékutak felé. Bárinkó bácsi csodálkozva látja, hogy vörösburo-

szos asztalai egyszerre zsivajgó haddal telnek meg és a kassai sörnek nagy kelte van. Milyen mohóság, milyen eddig el sem képzelt fogyasztási arányok. A kvargli, amely éppen tegnap érkezett Olmüchből, szempillantás alatt elfogy, a habzó sört már a második hektós hordóból csapolják.

A nemzeti tanács a csehek bevonulása után még három napig tanácskozott. Csak megszokásból gyűltek már össze az urak, határozatokat már nem is hoztak, hiszen ugysem lehet foganatosítani őket. Sokan már el is maradtak a tanács-tagok közül. Minden hiábavaló, gondolták, vagy pedig attól tartottak, hogy baj éri őket az új hatalom részéről, ha a magyar nemzeti tanács működésében résztvesznek.

A kormánybiztos az első összefüggő leköszönt tisztségéről. Megbízását a magyar kormánytól kapta és a magyar kormány hatásköre január elsejével kiadta a város felett.

Az elnöki székbe visszakérült a polgármester, aki viszont kijelentette, hogy a nemzeti tanács forradalmi szerv és vissza kell helyezni a régi, választás útján és a virilizmus jogán működött képviselőtestületet jogaikba.

Teoretikus viták indultak meg, de hol volt már a régi tűz, a régi szenvedélyesség, az önbizalom és a teremtő akarat?

Színház * Művészet

Heti műsor:

KEDD és CSÜTÖRTÖK: Nincs előadás. SZERDA: Félelem balra, francia vígjáték újdonság. Olcsó helyárral.

PÉNTEK: Ferike, mint vendég. Góth Sándor és Bus Fekete László vígjátéka.

SZOMBAT: Délután 3 órakor: Lehullott a rezgő nyárfa, operett, 10, 20 és 30 lejes helyárral.

Este fél 9 órakor: Huszárfogás. Operett újdonság.

Este 11 órakor, a Redoutban: Csodaház, (Wunderbar). A szezon legnagyobb slágere. A darab keretében a leghíresebb külföldi artisták lépnek fel.

Szombaton este a Redoutban játszik a színészek a Csodabárt

Szenzációs színházi eseményben lesz része szombaton este a brassói közönségnek. Bérczi Mihály brassói színigazgató társulata ekkor mutatja be Herceg Géza világsikert aratott operettjét, a Csodabárt, (Wunderbar), melyet a világ összes színpadán egyfolyában többszázszor játszottak. A brassói előadás a Redout termében zajlik le, amelyet a mozgósított igazgatói szíveségből átengedtek egy este a színársulatnak, hogy ezt a nagyszabású operettet bemutathassák. Erre az alkalomra a színházat valóságos bárrá alakították át, a közönség egy része asztalok mellett ül és ép úgy fogyaszt, mint egy bárban, azaz a különbséggel, hogy az elfogyasztott ital, vagy fekete ára már benne van a jegy árában.

Az előadást igen nagy érdeklődés előzi meg és a jegyeket már árusítja a Redout pénztára, 90, 80, 60, 40 és 30 lejes áron.

JÖN A CSODABÁR!

FELEMELET BALRA! Szombaton este mutatja be a színház azt a szellemes francia vígjátékot és olyan nagy sikere volt, hogy szerda este ismét műsorra tűzték. Az előadást olcsó helyárral tartják meg.

JÖN A CSODABÁR!

KÉT BUKARESTI KOMIKUS BRASSÓI ELŐADÁSA. Szerda este tartják meg kacagató estjüket Gronner és Vasilache komikusok Brassóban, az Astra termében. Ezzel kapcsolatban ezt írja a Dimineata: A történetek egész új összefűzésében, eredeti előadásában annyi kacagató derű, új komikum van ebben az előadásban, hogy a közönség az egész előadás alatt egyik kacagásból a másikba esik. És, ami a legfontosabb: az ötletes, lenyűgöző szkeccsből hiányzik a pornográfia, vagy a kétértelműség halvány árnya is. Gronner és Vasilache önmagukat mulják felül. Csak itt értheti meg a közönség, hogy a főváros méltán halmozza el szeretetével és rajongásával a két művészt. Csak ennyit írhatunk rólok, mert, hogy tényleg megérthessék őket látni kell művészetüket.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés és 10 szó. Négyeszi hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Eladó 400 mázsa szena, két vagon krumpli. Csonkáné, Olteni Treiscaune. 15664

Kész táviradozólapok eladók, nyolc méterese. Lignum-fatelep. Targu-Săucuse. 15694

Valódi perzsabunda, csikóbunda, valódi perzsaszőnyegek és ékszerek eladók. Brassó, Kórház-ucca 6. 15682

Sürgős okkázio. Eladó ház. 3 szoba konyha és pince külön 500 öl kerttel 148.000 lej. Cim: Curmatura a-46. 15671

Napos CSALÁDI HÁZ kerttel, 4 szoba, veranda, konyha, pince, villannyal, vízzel, 280 ezer lejért eladó, vagy olcsón kiadó. Brassó, Lövész-ucca Clocsa 36. 15679

FÉNYKÉPESZ nagytű gépet kondenzor vagy anélkül keres megvételre Foto Adler Oszkár, Brassó, Kapu-ucca 12. 15678

Eladó modern, új fekete tölgyfa ebédlő Benedeknél. Brassó, Katalin-ucca 45. 15676

Lakás

Elegáns butorozott lakás és egy különbejáratú butorozott szoba azonnal kiadó. Brassó, Kórház-ucca 49. 15675

Butorozott szoba ellátással, izraelita családnál kapható. Cim 15683 szám alatt a brassói kiadóban.

Állást keres

Helyi ügynököt keresek. Ajánlatot „Szécs” jelígre a brassói kiadóba. 15685

Szerényigényű nő gyermek mellé ajánlkozik, házartásban is segítkezik. „Szerény fizetés” jelígre a brassói kiadóba.

Végyes

KAUCIÓKÉPES vendéglős kerestetik. Brassó, Kapu-ucca 55. II. em. 15649

Vállalom alumíniumkarterek, autóblokkok, főtengelyek hegesztését garanciával. Buzzi villanyhegesztő-műhely Iemesvár. II Kém-ucca. 15075

Mozgóképszínház nagyobb szilágymegyei községben teljesen berendezve hangosgéppel is, bérbe kiadó. Cim 15674 sz. alatt a brassói kiadóban.

Hatodikos gimnázistalány (román iskola) magánórát ad szerény díjazással. Megkereséseket „Diáklány” jelígre a brassói kiadóba kér. 15673

Nagy választék és raktár **CSEREP-KÁLYHÁK**; zsonnai fa-burkolati és padló-lapok leszállított árak mellett kaphatók:

TERAKOTTA

(WROBEL W. M.)

BRASSO, Strada Patriarchul Miron No 8. (Gyár utca)

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV No. 27.287-1931. Serv. ad-tiv.

HIRDETMEY

a kereskedelmi cégeknek a kereskedelmi lajstromba való bejegyzése ügyében.

Közudomásra hozatik, hogy a kereskedelmi cégeknek a kereskedelmi lajstromba való bejegyzésére folyó évi október hó 31-ére megállapított határidő folyó évi november hó 15-éig meghosszabbított.

Felhívunk ezért mindazon kereskedők és kereskedelmi társaságok, akik a cégüket eddig még be nem jegyezték, hogy cégüket ezen utolsó határidő lejártá előtt okvetlenül jegyezzék be, mivel ellenkező esetben a törvényben 50.000 lejig megállapított büntetés alá esnek és azonkívül még az ezen mulasztás által esetleg keletkezett károk megtérítésére lesznek kötelezve.

Brasov, la 6. Octomvrie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte: J. Suciu m. p.

Secretar General: E. Socaciu m. p.

Mészáros Ferenc műgyetemi hallgató és huga, Mészáros Erzsébet a maguk, valamint rokonaik nevében megtört szívvel tudatják, hogy forrón szeretett jó édesatyjuk

MÉSZÁROS KÁROLY krizbai álami iskolai tanító

a családjaért, az iskoláért és a köjőért végzett nemes munkája teljében 1. évi november 9-én este hosszabb betegség után meghalt.

Drága halottunkat november 11-én, szerdán délután két órakor temetjük a krizbai evangélikus temetőbe, ahol felehetetlen, áldott emlékü és anyánk is nyugszik.

Hálás kegyeletünk virraszt emlékü felett!

Krizba, 1931. november 10.

Műszaki könyvekben,

nyelvtanokban, szótárakban állandó nagyraktár a Brassói Lapok Könyvostályában. Kérje díjtalan árajegyzékünket

Keresek modern lakást 3, esetleg 4 szoba, konyha, fürdőszobás, napos, világos, verandas

B. L. Kocsis Béla Felelősszerkesztő:

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 840, évente 1600 lej

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófahérvármegye részére **Déva, Str.** Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Daniel, Gerő Sándor és Kónn Jenő. — **Dés:** Str. S. Barna 10. (Oszlán Kálmán) — **Kolozsvár:** Str. Duba-arior 7. volt (Fűr-utca) Neumann Ignác **Marosvásárhely:** Benjámín Árpád Str. Bererie 1 (Sörház-ú) — **Magyarszabolcs:** Strada Turcului 13. (Szigetváry László) — **Magyarfalva:** Str. Vic Jia 32 (Szabó Gyula) — **Ózám:** Str. Csokor-naru 10. (Várdi József) — **Szilágysárló:** (Halperin Ernő) — **Torla:** Str. Telele 1 (Földi) — **Udvard:** (Denes József)

Központi szervezők. pénzügyi jogszolgáltatás: Bartha Géza, Dán Mózes **HIRDETÉSEKET** teljeszenek a kiadónvataios, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda Részletes tarifákkal készséggel szolgálnak.

Brasov-Brassó, Kapu-ucca 56 -58. Telefon interurban: (szek és kistó-hivatal) 1-77 és 82 **Bukarest** 1, Bulavardul Schitu Măgureanu 21 Telefonszám 363-64

Január 1 re. csakis pórtmentes levegőjű helyen. Ajánlatok D M jelígre a kiadóba.